

Kwalificatiedossier mbo

Pedagogisch Werk

Crebonr. 23285

Kwalificaties

- » **Pedagogisch medewerker kinderopvang (Crebonr. 25696)**
- » **Gespecialiseerd pedagogisch medewerker (Crebonr. 25697)**
- » **Onderwijsassistent (Crebonr. 25698)**

Versie

Gewijzigd 2021

Geldig vanaf

Opleidingsdomein

Zorg en welzijn (Crebonr. 79140)

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Op: 19-11-2020

Inhoudsopgave

Leeswijzer	5
Overzicht van het kwalificatiedossier	6
Basisdeel	8
1. Beroepsspecifieke onderdelen	8
B1-K1: Begeleiden van kinderen bij hun ontwikkeling	8
B1-K1-W1: Zorgt voor een veilig pedagogisch klimaat	10
B1-K1-W2: Inventariseert behoeften en wensen van het kind	10
B1-K1-W3: Bereidt de uitvoering van activiteiten voor	11
B1-K1-W4: Creëert een verantwoorde en stimulerende speel-/leeromgeving	11
B1-K1-W5: Werkt samen met andere betrokkenen in de omgeving van het kind	11
B1-K1-W6: Volgt en stimuleert de ontwikkeling en leren van het kind	12
B1-K1-W7: Evalueert haar eigen werkzaamheden	12
B1-K2: Werken aan kwaliteit en deskundigheid	14
B1-K2-W1: Werkt aan de eigen professionele ontwikkeling	15
B1-K2-W2: Werkt aan het bewaken en bevorderen van kwaliteitszorg	15
2. Generieke onderdelen	17
Profieldeel	18
P1: Pedagogisch medewerker kinderopvang	18
P1-K1: Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de kinderen in de kinderopvang	18
P1-K1-W1: Communiqueert met de ouders/vervangende opvoeders en het kind	19
P1-K1-W2: Stelt een activiteitenprogramma op	20
P1-K1-W3: Maakt een plan van aanpak voor de begeleiding en voert het uit	20
P1-K1-W4: Zorgt voor uitvoering van een (dag)programma	21
P1-K1-W5: Biedt persoonlijke verzorging	21
P1-K1-W6: Draagt zorg voor een hygiënische en gezonde omgeving	22
P2: Gespecialiseerd pedagogisch medewerker	23
P2-K1: Opvoeden en ontwikkelen van kinderen/jongeren	24
P2-K1-W1: Communiqueert met de ouders/vervangende opvoeders en deelt haar kennis en inzichten	25
P2-K1-W2: Stelt een (gespecialiseerd) activiteitenprogramma op	26
P2-K1-W3: Maakt een ontwikkelplan	26
P2-K1-W4: Voert het ontwikkelplan uit	27
P2-K1-W5: Biedt persoonlijke verzorging bij specifieke zorgbehoeftes	27
P2-K1-W6: Schept voorwaarden voor een hygiënische en gezonde omgeving	28
P2-K1-W7: Biedt (specifieke) ontwikkelingsgerichte activiteiten aan	28
P2-K2: Organiseren van de werkzaamheden	30
P2-K2-W1: Voert coördinerende taken uit	30
P2-K2-W2: Voert beleidsondersteunende taken uit	31
P2-K2-W3: Voert beheertaken uit	31
P3: Onderwijsassistent	33
P3-K1: Uitvoeren van leeractiviteiten in overleg met de leraar	33
P3-K1-W1: Levert een bijdrage aan het ontwikkelen van een plan voor de begeleiding	34

P3-K1-W2: Bereidt de uitvoering van leeractiviteiten voor	35
P3-K1-W3: Voert leeractiviteiten uit	35
P3-K1-W4: Biedt (specifieke) ontwikkelingsgerichte leeractiviteiten aan	36
P3-K1-W5: Biedt ondersteuning gericht op zelfredzaamheid	36
P3-K1-W6: Voert praktische werkzaamheden uit	37
P3-K2: Uitvoeren van taken rondom de lessen	38
P3-K2-W1: Houdt toezicht en begeleidt buiten de lessen	38
P3-K2-W2: Organiseert (mede) organisatiebrede activiteiten	39

Leeswijzer

Het kwalificatiedossier voor het middelbaar beroepsonderwijs geeft weer wat de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen en kunnen aan het einde van de mbo-opleiding.

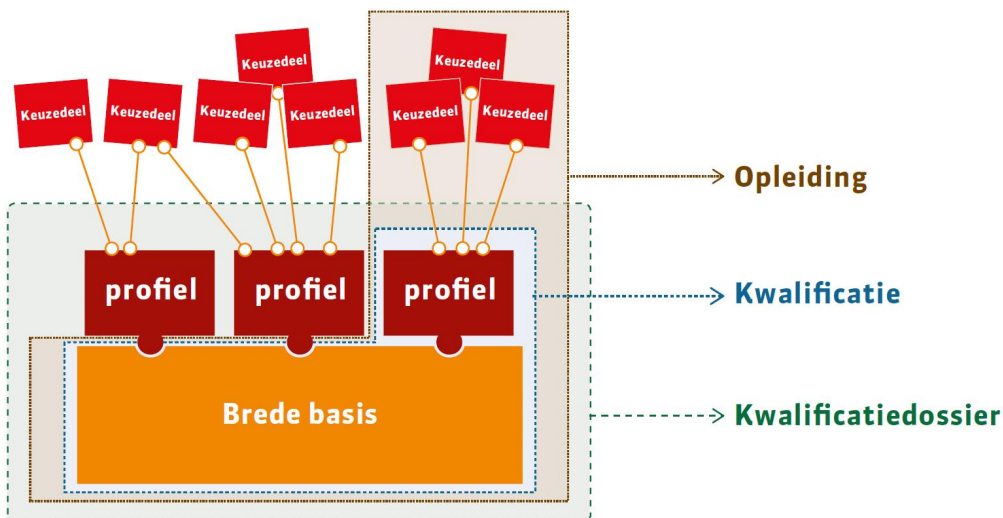
Opbouw dossier

Dit kwalificatiedossier bevat de kwalificatie-eisen voor één of meerdere mbo-beroepen en bestaat uit:

1. Het **basisdeel** (B), dat gevormd wordt door:
  - a. De beroepsspecifieke onderdelen. Dit betreft gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatie - dossier.
  - b. De generieke onderdelen. De generieke onderdelen zijn door de landelijke overheid geformuleerd. Het betreft de onderdelen:
Nederlandse taal;
rekenen;
loopbaan en burgerschap; en
voor zover het niveau 4 betreft: Engels.

2. Het **profieldeel** (P). Profielen bestaan uit kerntaken (K) en werkprocessen (W) waarop de kwalificaties in dit kwalificatiedossier van elkaar verschillen.

De beroepsopleiding in het mbo is gebaseerd op een kwalificatie en één of meer **keuzedelen** (D). Keuzedelen hebben tot doel om bovenop de kwalificatie een verdieping of verbreding te leveren bij de toerusting voor de arbeidsmarkt of een extra voorbereiding voor een vervolgopleiding. De beschikbare keuzedelen voor dit kwalificatiedossier zijn te vinden op www.s-bb.nl/keuzedelen. Op deze website staat ook een overzicht met alle keuzedelen gekoppeld aan kwalificaties.

Taal en rekenen

De generieke kwalificatie-eisen voor taal en rekenen zijn benoemd in het basisdeel. Als sprake is van beroepsspecifieke taal- en rekeneisen is dit aangegeven in de kolom 'vakken en vaardigheden'. Daarnaast kan in de kolom 'gedrag' een extra verduidelijking aangegeven zijn hoe deze beroepsspecifieke taal- en rekeneisen worden ingezet in een werkproces.

Verantwoordingsinformatie

Aanvullende (verantwoordings-)informatie bij dit kwalificatiedossier is te vinden op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers. Deze informatie is geen onderdeel van het kwalificatiedossier.

Overzicht van het kwalificatiedossier

Naam profiel	Mbo-niveau (EQF-niveau)	Beroepsvereisten	Typering van de kwalificatie
P1 Pedagogisch medewerker kinderopvang	3	Ja	vakopleiding
P2 Gespecialiseerd pedagogisch medewerker	4	Ja	middenkaderopleiding
P3 Onderwijsassistent	4	Nee	middenkaderopleiding

Basisdeel

De gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatiedossier zijn de volgende:

B1-K1 Begeleiden van kinderen bij hun ontwikkeling	B1-K1-W1	Zorgt voor een veilig pedagogisch klimaat
	B1-K1-W2	Inventariseert behoeften en wensen van het kind
	B1-K1-W3	Bereidt de uitvoering van activiteiten voor
	B1-K1-W4	Creëert een verantwoorde en stimulerende speel-/leeromgeving
	B1-K1-W5	Werkt samen met andere betrokkenen in de omgeving van het kind
	B1-K1-W6	Volgt en stimuleert de ontwikkeling en leren van het kind
	B1-K1-W7	Evalueert haar eigen werkzaamheden
B1-K2 Werken aan kwaliteit en deskundigheid	B1-K2-W1	Werkt aan de eigen professionele ontwikkeling
	B1-K2-W2	Werkt aan het bewaken en bevorderen van kwaliteitszorg

Profieldeel

De profielen in dit kwalificatiedossier hebben de volgende (specifieke) kerntaken en werkprocessen:

P1 Pedagogisch medewerker kinderopvang		
P1-K1 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de kinderen in de kinderopvang	P1-K1-W1	Communiqueert met de ouders/vervangende opvoeders en het kind
	P1-K1-W2	Stelt een activiteitenprogramma op
	P1-K1-W3	Maakt een plan van aanpak voor de begeleiding en voert het uit
	P1-K1-W4	Zorgt voor uitvoering van een (dag)programma
	P1-K1-W5	Biedt persoonlijke verzorging
	P1-K1-W6	Draagt zorg voor een hygiënische en gezonde omgeving

P2 Gespecialiseerd pedagogisch medewerker

P2-K1 Opvoeden en ontwikkelen van kinderen/jongeren	P2-K1-W1	Communiqueert met de ouders/vervangende opvoeders en deelt haar kennis en inzichten
	P2-K1-W2	Stelt een (gespecialiseerd) activiteitenprogramma op
	P2-K1-W3	Maakt een ontwikkelplan
	P2-K1-W4	Voert het ontwikkelplan uit
	P2-K1-W5	Biedt persoonlijke verzorging bij specifieke zorgbehoeftes
	P2-K1-W6	Schept voorwaarden voor een hygiënische en gezonde omgeving
	P2-K1-W7	Biedt (specifieke) ontwikkelingsgerichte activiteiten aan
P2-K2 Organiseren van de werkzaamheden	P2-K2-W1	Voert coördinerende taken uit
	P2-K2-W2	Voert beleidsondersteunende taken uit
	P2-K2-W3	Voert beheertaken uit

P3 Onderwijsassistent

P3-K1 Uitvoeren van leeractiviteiten in overleg met de leraar	P3-K1-W1	Levert een bijdrage aan het ontwikkelen van een plan voor de begeleiding
	P3-K1-W2	Bereidt de uitvoering van leeractiviteiten voor
	P3-K1-W3	Voert leeractiviteiten uit
	P3-K1-W4	Biedt (specifieke) ontwikkelingsgerichte leeractiviteiten aan
	P3-K1-W5	Biedt ondersteuning gericht op zelfredzaamheid
	P3-K1-W6	Voert praktische werkzaamheden uit
P3-K2 Uitvoeren van taken rondom de lessen	P3-K2-W1	Houdt toezicht en begeleidt buiten de lessen
	P3-K2-W2	Organiseert (mede) organisatiebrede activiteiten

Basisdeel

1. Beroepsspecifieke onderdelen

Typering van de beroepengroep

Context

De pedagogisch werker is breed inzetbaar in een kindercentrum, in de kinderopvang (kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang) of peuteropvang, in een integraal kindcentrum en/of in het onderwijs (basisschool, brede school, speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs, mbo). De pedagogisch werker werkt in het algemeen met een groep kinderen, d.w.z. met ten minste twee kinderen. De pedagogisch werker werkt met kinderen afkomstig uit alle lagen van de bevolking en heeft daardoor te maken met een grote diversiteit aan culturen, leefstijlen en maatschappelijke posities.

Typerende beroepshouding

Werken in de sociaal-pedagogische sector of in het onderwijs betekent direct werken met mensen, in het pedagogisch werk met kinderen, in het onderwijs met leerlingen/studenten. Hierbij speelt de pedagogisch werker als persoon een essentiële rol. Haar* kwaliteiten en persoonlijkheid zijn van doorslaggevend belang bij het aangaan van een professionele relatie en bij het bereiken van de gewenste resultaten. Voor een verantwoorde beroepsuitoefening moet de pedagogisch werker betrokken, empathisch, assertief, representatief en integer zijn. De pedagogisch werker heeft een functie als rolmodel en weet (veelvuldig) inhoud te geven aan haar voorbeeldfunctie.

De pedagogisch werker biedt geborgenheid en veiligheid, gaat respectvol om met de kinderen**, kan diversiteit hanteren en toont een open houding waardoor ze vraagstukken bespreekbaar maakt.

Ze speelt creatief en flexibel in op de wensen en leer- en ontwikkelingsmogelijkheden van het kind en de gegeven situatie, maar treedt vooral creatief (vindingrijk) én handelend op in onverwachte, mogelijk escalerende situaties. Ze straalt rust en stabiliteit uit.

Ze is zich ervan bewust dat zij te maken heeft met vertrouwelijke gegevens bestaande uit zowel privacygevoelige als organisatiegevoelige informatie.

De pedagogisch werker werkt mens- en resultaatgericht, sociaal-communicatief, efficiënt, methodisch, hygiënisch, veilig, kostenbewust, milieubewust en ergonomisch verantwoord. Ze is initiatiefrijk, leergierig en zelfstandig. Ze reflecteert regelmatig op haar beroepsmatig handelen, zodat zij blijft leren van haar werkzaamheden en haar handelingsrepertoire optimaliseert. Zij werkt steeds volgens het beleid en de visie van de organisatie. Ze is flexibel om te kunnen schakelen van de ene situatie naar de andere; van de ene leerstijl naar de andere, van de ene gesprekspartner naar de andere.

De pedagogisch werker trekt met directe collega's op - maar ook met anderen in de omgeving van het kind - om de ontwikkeling te ondersteunen, bij te dragen aan een integrale aanpak en heeft daarbij oog voor de doorlopende ontwikkelingslijn van kinderen.

*Overall waar in dit kwalificatiedossier 'zij' of 'haar' staat, wordt ook 'hij' of 'zijn' bedoeld.

**In dit kwalificatiedossier is 'kind' ook te lezen als: 0-jarige, tiener, leerling, jeugdige, jongere of student.

Resultaat van de beroepengroep

De pedagogisch werker heeft het kind en/of de groep kinderen in een kindercentrum (kinderdagverblijf, peuteropvang, buitenschoolse opvang) of in het onderwijs in een veilige (leer)omgeving in de ontwikkeling gestimuleerd en de eigenheid van het kind gewaarborgd waardoor elk kind zich optimaal ontwikkelt.

B1-K1: Begeleiden van kinderen bij hun ontwikkeling

Complexiteit

De pedagogisch werker werkt in groepsverband met kinderen aan hun ontwikkeling en draagt bij aan hun opvoeding. Daarbij onderhoudt ze - afhankelijk van de setting - ook contacten met ouder/vervangende opvoeder. Ze werkt daarbij vooral volgens standaardprocedures en protocollen van de organisatie. Hierbij heeft ze bijvoorbeeld te maken met de grenzen van het werken met protocollen en procedures enerzijds en het respecteren van de eigenheid van het kind anderzijds. De complexiteit van haar werkzaamheden zit voornamelijk in de hectiek die het werken met kinderen met zich meebrengt en het tegelijkertijd werken volgens de richtlijnen en doelstellingen van de organisatie. Zo wordt van haar verwacht dat ze aandacht schenkt aan elk kind en gelijk voor de groep als geheel

B1-K1: Begeleiden van kinderen bij hun ontwikkeling

en kan omgaan met verschillen in culturele waarden, normen en leefstijl. Ook wordt van haar verwacht dat zij kan inspelen op wisselende en onverwachte omstandigheden die direct om een oplossing vragen.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De pedagogisch werker werkt samen met collega's in een team. Haar werkzaamheden stemt ze af met het team en voert ze zelfstandig uit onder regie van een (functioneel) leidinggevende. Ze is verantwoordelijk voor de kwaliteit van haar eigen werkzaamheden en haar eigen aandeel in de samenwerking in het team. Bij nieuwe of complexe vraagstukken kan de pedagogisch werker terugvallen op haar (functioneel) leidinggevende en op het team. Eindverantwoordelijkheid ligt bij haar leidinggevende.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft basiskennis van begrippen van (dys)functioneren door (chronische) ziekte(n)
- heeft kennis en inzicht in belang en waarde van stimulering van de ontwikkeling van een kind en van haar eigen rol daarin
- heeft kennis en inzicht in de consequenties van haar pedagogisch handelen
- heeft kennis van beelden die (culturele) groepen van elkaar hebben
- heeft kennis van begrippen en theorieën m.b.t. (ortho)pedagogiek
- heeft kennis van begrippen en theorieën van ontwikkelingspsychologie, zoals van ontwikkelingsfasen (waaronder hechting), ontwikkelingsopgaven en ontwikkelingsdomeinen van een kind
- heeft kennis van de cognitieve, motorische, sociale, emotionele, zintuiglijke, seksuele en creatieve ontwikkeling van een kind (0 - 23 jaar)
- heeft kennis van gezonde leefstijlen, met name gericht op voeding en bewegen
- heeft kennis van taalontwikkeling en taalstimulering
- heeft kennis van veelvoorkomende gedragsproblematieken bij kinderen
- heeft kennis van veelvoorkomende (kinder)ziekten en besmettingsrisico's
- heeft kennis van relevante wet- en regelgeving, zoals wet kinderopvang, wet IKK, AVG en Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- kan (kinder)EHBO/eerste hulp bij kleine ongevallen toepassen
- kan 21e-eeuwse vaardigheden stimuleren en aanleren bij kinderen, zoals kritisch, creatief en probleemoplossend denken
- kan digitale vaardigheden toepassen bij haar werkzaamheden
- kan educatieve interactievaardigheden toepassen: praten en uitleggen, ontwikkelingsstimulering, begeleiden van interacties
- kan een afwijkende ontwikkeling van kinderen herkennen
- kan evaluatievaardigheden toepassen bij haar werkzaamheden
- kan feedbackvaardigheden toepassen bij haar werkzaamheden
- kan gesprekstechnieken toepassen bij haar werkzaamheden
- kan in het bijzijn van kinderen voorbeeldgedrag tonen met een gezonde leefstijl
- kan methodieken toepassen om samenwerking, spelen en leren te stimuleren
- kan methodisch handelen in relatie tot groepsprocessen
- kan methodische technieken toepassen bij haar werkzaamheden
- kan mondelinge en schriftelijke rapportagevaardigheden toepassen bij haar werkzaamheden
- kan motivatietechnieken toepassen in relatie tot haar werkzaamheden
- kan motorische en creatieve vaardigheden toepassen voor het uitvoeren van creatieve, muzische en kunstzinnige (spel)activiteiten
- kan observatiemethodieken toepassen om informatie te verzamelen
- kan omgaan met normoverschrijdend gedrag, conflictsituaties en agressie
- kan risicofactoren herkennen om dader resp. slachtoffer te worden van pesten, kindermishandeling, seksueel misbruik
- kan signalen van sociale problematiek herkennen waaronder pesten, huiselijk geweld, kindermishandeling, ongeletterdheid, seksueel misbruik en actie ondernemen volgens wet- en regelgeving en het beleid /protocol van de organisatie
- kan sociale en communicatieve vaardigheden toepassen bij haar werkzaamheden
- kan uitgangspunten van duurzaamheid toepassen bij haar werkzaamheden
- kan uitgangspunten van kinderparticipatie toepassen
- kan verbinding leggen tussen spelen, leren, ontwikkeling en ontmoeten
- kan voorleesvaardigheden toepassen
- kan voorlichtingsvaardigheden toepassen gericht op kinderen en ouders

B1-K1: Begeleiden van kinderen bij hun ontwikkeling

- kan werken met kind-/leerlingvolgsystemen/ontwikkelingsgerichte systemen
- kan werken op basis van planningen (jaarplan, maand/weekplan)

B1-K1-W1: Zorgt voor een veilig pedagogisch klimaat

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar zorgt voor een optimaal groepsklimaat door een positieve en enthousiaste houding te tonen, belangstelling te tonen en aandacht te schenken aan elk individu en aan de groep. Ze biedt structuur en (dag)ritme. Ze houdt zicht op de kinderen in de groep en stimuleert positief gedrag. Ze signaleert problemen in de interactie tussen kinderen, biedt emotionele ondersteuning en begeleidt de kinderen op een pedagogische manier om te komen tot 'oplossingen'. Ze bespreekt waarden en normen met de kinderen. Ze handhaaft orde, let op signalen in het gedrag en stemming van het kind en treedt regelend op bij in de groep ongewenst gedrag. Ze signaleert opvallend gedrag van individuele of groepjes kinderen en bespreekt dit met collega's en met ouders/vervangende opvoeders. Ze zorgt dat de gang van zaken volgens verwachting verloopt en let daarbij op het welbevinden van elk kind, op veiligheid en onregelmatigheden.

Resultaat

Een groep waarin het kind veilig is en zich thuis voelt en waarin kinderen prettig met elkaar omgaan.

Gedrag

De pedagogisch werker:

- laat elk kind in de groep tot zijn recht komen;
- toont overwicht bij het handhaven van heldere afspraken en regels;
- toont rust en zelfvertrouwen, ook in onzekere en onduidelijke situaties;
- onderneemt tijdig doeltreffende actie bij signalen van opvallend gedrag;
- past interactievaardigheden effectief toe: sensitieve responsiviteit, respect voor autonomie, structureren en grenzen, praten en uitleggen, ontwikkelingsstimulering, begeleiden van interacties.

De onderliggende competenties zijn: Instructies en procedures opvolgen, Aandacht en begrip tonen, Aansturen, Vakdeskundigheid toepassen, Omgaan met verandering en aanpassen

B1-K1-W2: Inventariseert behoeften en wensen van het kind

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt informatie over het kind door te inventariseren wat de wensen en behoeften van het kind zelf zijn en/of door reeds bekende informatie te verzamelen, bijvoorbeeld door informatie te vragen aan collega's, gegevens uit intake- en oudergesprekken te inventariseren en/of door - met toestemming - het kind/leerlingdossier te lezen. Ze vult haar gegevens aan met informatie die ze verzamelt door het kind in verschillende situaties te observeren. De observatiegegevens legt ze schriftelijk vast en ze rapporteert hierover aan haar leidinggevende en/of het team.

Resultaat

De ontwikkeling van het kind en zijn wensen en behoeften met betrekking tot de begeleiding zijn vastgelegd.

Gedrag

De pedagogisch werker:

- inventariseert op methodische wijze de ontwikkeling, wensen en behoeften van het kind;
- observeert zorgvuldig, methodisch en volgens geldende protocollen en procedures;
- is tactvol en empathisch bij het bespreken van zaken die mogelijk schaamtevol en moeilijk bespreekbaar zijn;
- registreert waarnemingen nauwgezet en accuraat;
- past interactievaardigheden effectief toe: sensitieve responsiviteit, respect voor autonomie en praten en uitleggen.

De onderliggende competenties zijn: Instructies en procedures opvolgen, Aandacht en begrip tonen, Ethisch en integer handelen, Onderzoeken, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

B1-K1-W3: Bereidt de uitvoering van activiteiten voor

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar bereidt de uitvoering van activiteiten voor. Zij doet op basis van verzamelde gegevens over wensen en behoeften voorstellen voor activiteiten. De voorgestelde activiteiten passen bij de behoeften en ontwikkeling van het kind en/of de groep en/of de situatie. Ze pakt in samenspraak met collega's thema's op in domeinen zoals exploratief sport en spel, sociaal spel, taalontwikkeling, ontluikend rekenen en creatieve, expressieve en muzikale vormgeving, leefstijl, natuur en milieu, wetenschap en techniek en digitale geletterdheid. Ze bedenkt welke materialen ze daarbij wil gebruiken en verzamelt deze. Indien nodig bewerkt ze materialen voor, zodat ze klaar zijn voor gebruik door de kinderen. Ze maakt een planning voor de uitvoering van de activiteit.

Resultaat

De activiteiten zijn voorbereid en sluiten aan bij de ontwikkeling van het kind/de groep.

Gedrag

De pedagogisch werker:

- doet verantwoorde voorstellen voor een passend aanbod van activiteiten;
- regelt ruim van tevoren activiteiten;
- kiest passende (duurzame) materialen;
- gebruikt de materialen op een duurzame wijze;
- schat de benodigde tijd juist in;
- houdt effectief rekening met randvoorwaarden en onvoorziene omstandigheden.

De onderliggende competenties zijn: Materialen en middelen inzetten, Plannen en organiseren

B1-K1-W4: Creëert een verantwoorde en stimulerende speel-/leeromgeving

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar creëert een verantwoorde en stimulerende speel-/leeromgeving om kinderen te laten oefenen, ontdekken en ondervinden wat wel en niet lukt. Ze richt de ruimte in en zorgt voor materialen die nodig zijn voor vrij spelen, leren of geplande activiteiten. Ze controleert of de ruimte en de aanwezige materialen geschikt zijn voor de ontwikkelings- of leerdoelen, of ze uitdagend zijn om spelen en leren te stimuleren, veilig en schoon zijn, en geborgenheid bieden. Ze doet waar nodig aanpassingen om onveilige situaties te voorkomen of beter aan te sluiten bij de ontwikkelings- of leerdoelen.

Resultaat

De ruimte en materialen zijn geschikt voor het realiseren van de ontwikkelings- of leerdoelen. Er is een verantwoorde en stimulerende speel-/leeromgeving gecreëerd.

Gedrag

De pedagogisch werker:

- kiest passende (duurzame) materialen afgestemd op de ontwikkelings- of leerdoelen;
- controleert nauwgezet ruimte en materialen op vastgestelde criteria;
- werkt veilig en gezond overeenkomstig de voorschriften;
- is alert op eventuele onveilige situaties en neemt doeltreffende acties.

De onderliggende competenties zijn: Instructies en procedures opvolgen, Materialen en middelen inzetten, Analyseren

B1-K1-W5: Werkt samen met andere betrokkenen in de omgeving van het kind

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar stemt werkzaamheden, werkwijze en taakverdeling af in overleggen met collega's (eventueel in een multidisciplinair team) of anderszins betrokkenen. Zij bespreekt mogelijkheden voor verbeteringen gericht op een veilige en gezonde omgeving en draagt bij aan verantwoorde besluitvorming. Zij houdt rekening met mogelijkheden, eisen, prioriteiten, wensen, behoeftes en verwachtingen van betrokkenen en de daaruit voortkomende consequenties. Ze werkt samen met andere professionals/disciplines volgens afgesproken doelen en werkwijze en voert (afgestemde)afspraken door in het eigen handelen. Ze kijkt naar kansen om het kind

B1-K1-W5: Werkt samen met andere betrokkenen in de omgeving van het kind

nog beter te ondersteunen en/of gezamenlijke activiteiten te ontplooiën. De beginnend beroepsbeoefenaar levert een bijdrage aan een (overdrachts)rapportage naar andere professionals met toestemming van de ouders.

Resultaat

Er is professioneel samengewerkt en werkzaamheden, werkwijze en taakverdeling zijn onderling afgestemd waardoor kwaliteit, continuïteit en eenduidigheid zijn gewaarborgd.

Gedrag

De pedagogisch werker:

- voert tijdig en regelmatig overleg met alle betrokkenen;
- staat open voor meningen, ideeën en feedback van anderen;
- formuleert duidelijke en haalbare doelen;
- levert een actieve bijdrage aan het overleg/de gesprekken/de discussies;
- houdt rekening met de haalbaarheid van werkzaamheden in tijd en kwaliteit;
- werkt constructief samen aan het behalen van afgesproken doelen;
- bouwt professioneel aan de onderlinge band en samenwerking.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Plannen en organiseren, Overtuigen en beïnvloeden

B1-K1-W6: Volgt en stimuleert de ontwikkeling en leren van het kind

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar biedt het kind ontwikkelingsgerichte activiteiten aan, gericht op de reguliere/gemiddelde motorische, cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind. Ze maakt daarbij gebruik van speel-, spel-, sport- en/of ontwikkelingsmaterialen. Zij voert de activiteiten uit en begeleidt en stimuleert individuele kinderen of een groep(je) kinderen bij de uitvoering van de activiteiten. Ze stimuleert specifieke competenties van kinderen, waaronder taalbegrip en taalgebruik, rekenbegrip, redeneren en kennis van de wereld en hanteert manieren waarop kinderen leren (door het te ervaren, te kijken, erover te denken en uit te proberen). Daarnaast stimuleert en leert ze gezond, veilig en positief gedrag aan bij kinderen. Ze is alert op kansen die zich spontaan voordoen om de ontwikkeling en zelfredzaamheid te stimuleren en benut deze. Ze observeert kinderen en signaleert voortgang en/of afwijkingen in gedrag en ontwikkeling van het kind bij de uitvoering van de ontwikkelingsgerichte activiteiten. De beginnend beroepsbeoefenaar hanteert onder begeleiding de kindvolg/ontwikkelingsgerichte systemen die gebruikt worden. Ze zorgt onder begeleiding voor verslaglegging van individuele ontwikkelingslijnen van kinderen.

Resultaat

De kinderen zijn in hun ontwikkeling, zelfredzaamheid en leren gestimuleerd en gevolgd.

Gedrag

De pedagogisch werker:

- gebruikt materialen effectief, vindingrijk en duurzaam;
- begeleidt en stimuleert kinderen doelgericht bij de uitvoering van activiteiten;
- speelt flexibel in op veranderingen in de situatie;
- toont voorbeeldgedrag in correct taalgebruik (woordenschat, synoniemen, zinsbouw, zinsconstructie, uitspraak, intonatie);
- toont in het bijzijn van kinderen het goede voorbeeld met gezond, veilig en positief gedrag;
- zorgt voor een duidelijke verslaglegging van individuele ontwikkelingslijnen van kinderen;
- past interactievaardigheden toe: respect voor autonomie, structureren en grenzen stellen, praten, uitleggen en ontwikkelingsstimulering.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Omgaan met verandering en aanpassen

B1-K1-W7: Evalueert haar eigen werkzaamheden

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar evalueert haar werkzaamheden. Ze verzamelt relevante gegevens over uitgevoerde werkzaamheden: ze observeert reacties van kinderen bij de uitvoering van activiteiten, vraagt feedback

B1-K1-W7: Evalueert haar eigen werkzaamheden

van collega's en andere betrokkenen en reflecteert op haar werkwijze. Ze trekt conclusies op basis van de verzamelde gegevens. Ze bespreekt haar evaluatie met haar leidinggevende, schrijft een evaluatieverslag en formuleert realistische verbeterpunten voor haar eigen werkwijze.

Resultaat

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft haar werkzaamheden geëvalueerd op basis van verzamelde gegevens. Er is een evaluatieverslag geschreven waarin verbeterpunten zijn geformuleerd.

Gedrag

De pedagogisch werker:

- kiest passende methode(n) om evaluatiegegevens te verzamelen;
- vormt een reëel beeld van haar eigen werkwijze;
- werkt gestructureerd bij het verzamelen en analyseren van gegevens en het opstellen van het verslag.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Analyseren, Aandacht en begrip tonen, Samenwerken en overleggen, Onderzoeken

B1-K2: Werken aan kwaliteit en deskundigheid

Complexiteit

De pedagogisch werker verricht werkzaamheden ten behoeve van de kwaliteit van de dienstverlening en haar eigen deskundigheid. Ze past daarbij algemene beroepsvaardigheden toe als communicatievaardigheden, rapportagevaardigheden, evaluatie- en reflectievaardigheden. Bij het uitvoeren van de organisatiegebonden taken werkt zij aan de hand van standaardprocessen en procedures.

Voor Pedagogisch medewerker kinderopvang geldt aanvullend:
De pedagogisch medewerker kinderopvang maakt gebruik van algemene kennis van het werkveld, de organisatie en kwaliteitszorg.

Voor Gespecialiseerd pedagogisch medewerker geldt aanvullend:
De gespecialiseerd pedagogisch medewerker maakt gebruik van brede en specialistische kennis van het werkveld, de organisatie en kwaliteitszorg.

Voor Onderwijsassistent geldt aanvullend:
De onderwijsassistent maakt gebruik van brede en specialistische kennis van het werkveld, de organisatie en kwaliteitszorg.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De pedagogisch werker voert haar taken zelfstandig uit en draagt daarvoor zelf verantwoordelijkheid. Daarnaast werkt ze samen met collega's in een team. Ze is verantwoordelijk voor haar aandeel in de samenwerking. Eindverantwoordelijkheid ligt bij haar (functioneel) leidinggevende.

Voor Pedagogisch medewerker kinderopvang geldt aanvullend:
N.v.t.

Voor Gespecialiseerd pedagogisch medewerker geldt aanvullend:
De gespecialiseerd pedagogisch medewerker werkt ook samen met collega's buiten het team, bijvoorbeeld een kwaliteitscoördinator. Ze draagt daarbij verantwoordelijkheid voor de uitvoering van haar eigen taken of haar eigen bijdrage. In voorkomende situaties heeft de gespecialiseerd pedagogisch medewerker de regie op en verantwoordelijkheid voor de uitvoering van organisatiegebonden taken door collega's.

Voor Onderwijsassistent geldt aanvullend:
De onderwijsassistent werkt ook samen met collega's buiten het team, bijvoorbeeld een kwaliteitscoördinator. Ze draagt daarbij verantwoordelijkheid voor de uitvoering van haar eigen taken of haar eigen bijdrage.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van eisen die gesteld worden aan een gezonde en veilige omgeving voor de ontwikkeling van kinderen
- heeft kennis van kwaliteitszorg(systemen)
- kan de eigen specifieke expertise zichtbaar maken en delen binnen en buiten de organisatie
- kan de meerwaarde van de professie van collega's en andere professionals herkennen en erkennen
- kan feedbackvaardigheden toepassen bij haar werkzaamheden
- kan gesprekstechnieken toepassen bij haar werkzaamheden
- kan het veiligheids- en gezondheidsbeleid uitvoeren
- kan reflectievaardigheden toepassen bij haar werkzaamheden
- kan vergadertechnieken toepassen bij haar werkzaamheden

Voor Pedagogisch medewerker kinderopvang geldt aanvullend:
▪ heeft kennis van het werkveld kinderopvang
▪ heeft kennis van relevante wet- en regelgeving

Voor Gespecialiseerd pedagogisch medewerker geldt aanvullend:
▪ heeft brede en specialistische kennis van de toepassing van kwaliteitszorgsystemen
▪ heeft brede en specialistische kennis van het werkveld in relatie tot haar werkzaamheden
▪ heeft brede en specialistische kennis van wet- en regelgeving

Voor Onderwijsassistent geldt aanvullend:
▪ heeft brede en specialistische kennis van de toepassing van kwaliteitszorgsystemen
▪ heeft brede en specialistische kennis van het werkveld onderwijs
▪ heeft brede en specialistische kennis van wet- en regelgeving

B1-K2-W1: Werkt aan de eigen professionele ontwikkeling

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt aan haar eigen professionele ontwikkeling. Zij houdt ontwikkelingen in de sector bij, zoals maatschappelijke, technologische en vakinhoudelijke ontwikkelingen, en houdt zich op de hoogte van actuele wet- en regelgeving m.b.t. de beroepsuitoefening en de actuele visie op pedagogisch werk. Zij leest daarvoor vakliteratuur en volgt bijscholingen. Ze reflecteert op haar eigen functioneren, vraagt om feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en onderneemt stappen om vakkennis, vaardigheden en beroepshouding te verbeteren. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het pedagogisch beleid, het veiligheids- en gezondheidsbeleid, beroepstaken en werkzaamheden. Zo ontwikkelt zij zichzelf en levert zij een bijdrage aan de ontwikkeling van de beroepsuitoefening. Tevens draagt ze de beroeps- en organisatievisie uit naar anderen.

Resultaat

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft op verschillende manieren gewerkt aan haar professionele ontwikkeling.

Gedrag

De pedagogisch werker:

- houdt proactief de vakinhoudelijke ontwikkelingen en veranderende wet- en regelgeving in de sector bij;
- draagt eigen kennis en expertise begrijpelijk over;
- gebruikt feedback doelbewust om zich verder te ontwikkelen.
- formuleert meetbare, uitdagende en haalbare verbeterpunten voor haar werkzaamheden en toont verantwoordelijkheid in het halen hiervan.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Leren, Formuleren en rapporteren

B1-K2-W2: Werkt aan het bewaken en bevorderen van kwaliteitszorg

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt mee aan het verbeteren van de kwaliteit van de beroepstaken, werkzaamheden en dienstverlening. Dat doet zij door bijvoorbeeld te participeren in overlegvormen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Ze draagt bij aan het bevorderen van een veilige en gezonde omgeving voor de ontwikkeling van kinderen door verbeterpunten te signaleren en te bespreken. Zij let op de kwaliteit van haar werkzaamheden. Zij signaleert en meldt knelpunten.

Voor Gespecialiseerd pedagogisch medewerker geldt aanvullend:

Ze draagt eraan bij dat anderen zich houden aan de protocollen gericht op kwaliteitszorg.

Voor Onderwijsassistent geldt aanvullend:

N.v.t.

Resultaat

De pedagogisch werker heeft vanuit haar eigen deskundigheid een bijdrage geleverd aan het bevorderen en bewaken van de kwaliteitszorg.

Voor Gespecialiseerd pedagogisch medewerker geldt aanvullend:

N.v.t.

Voor Onderwijsassistent geldt aanvullend:

N.v.t.

Gedrag

De pedagogisch werker:

- is zorgvuldig in het volgen van voorgeschreven protocollen, procedures en wettelijke richtlijnen;
- zet functioneel de eigen expertise in voor het verbeteren van de kwaliteit van de werkzaamheden;
- levert een actieve bijdrage in overleggen van bijvoorbeeld ontwikkel-, werk- of intervisiegroepen;
- is alert op mogelijkheden voor het bevorderen van de kwaliteit;
- geeft actief gesignaleerde tekortkomingen (in werkwijze) door aan de juiste persoon.

De onderliggende competenties zijn: Instructies en procedures opvolgen, Kwaliteit leveren

Voor Gespecialiseerd pedagogisch medewerker geldt aanvullend:

Voor Onderwijsassistent geldt aanvullend:

- motiveert anderen om zich te houden aan de voorgeschreven protocollen en richtlijnen rondom

B1-K2-W2: Werkt aan het bewaken en bevorderen van kwaliteitszorg

- motiveert anderen om zich te houden aan de voorgeschreven protocollen en richtlijnen rondom kwaliteitszorg;
- brengt tijdig knelpunten naar voren;
- brengt verbetervoorstellen met overtuigingskracht.
De onderliggende competenties zijn: Overtuigen en beïnvloeden

kwaliteitszorg;
- brengt tijdig knelpunten naar voren;
- brengt verbetervoorstellen met overtuigingskracht.
De onderliggende competenties zijn: Overtuigen en beïnvloeden, Instructies en procedures opvolgen

2. Generieke onderdelen

Elke kwalificatie kent - naast (beroepsgerichte) specifieke kwalificatie-eisen - ook generieke kwalificatie-eisen.

Nederlandse taal

Van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier maakt het generieke examenonderdeel Nederlandse taal deel uit. De referentieniveaus en de kwalificatie - eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op www.s-bb.nl/generieke-kwalificatie-eisen en vormt een integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Het betreft de volgende referentieniveaus:

- a. voor entreekwalificaties en voor kwalificaties op niveau 2 en 3: 2F;
- b. voor kwalificaties op niveau 4: 3F.

Rekenen

Van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier maakt het generieke examenonderdeel rekenen deel uit. De referentieniveaus en de kwalificatie - eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 2 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op www.s-bb.nl/generieke-eisen en vormt een integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Het betreft de volgende referentieniveaus:

- a. voor entreekwalificaties en voor kwalificaties op niveau 2 en 3: 2F;
- b. voor kwalificaties op niveau 4: 3F.

Loopbaan en burgerschap

Van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier maakt het generieke examenonderdeel loopbaan en burgerschap deel uit. De kwalificatie - eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op www.s-bb.nl/generieke-eisen en vormt een integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Engels (alleen voor niveau 4)

Van elke kwalificatie op mbo niveau 4 in dit kwalificatiedossier maakt het generieke examenonderdeel Engels deel uit. Op grond van artikel 17a van het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB zijn de referentieniveaus en de kwalificatie - eisen voor dit generieke onderdeel opgenomen in bijlage 2 bij dit besluit. Deze bijlage is te vinden op www.s-bb.nl/generieke-eisen en vormt een integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Het betreft de volgende referentieniveaus:

- a. lezen en luisteren: B1;
- b. schrijven, spreken en gesprekken voeren: A2.

Profieldeel

P1 Pedagogisch medewerker kinderopvang

Mbo-niveau

3

Typering van het beroep

De pedagogisch medewerker kinderopvang werkt binnen een (integraal) kindercentrum waar diensten als kinderopvang, buitenschoolse opvang en/of peuteropvang worden aangeboden.

De pedagogisch medewerker kinderopvang heeft de rol van mentor voor een aantal kinderen en ondersteunt de ontplooiing van het individuele - en unieke - kind met diens talenten en behoeften, en dit alles passend bij de ontwikkelingsleeftijd. Ze stelt zich actief op en stimuleert doelgericht het leren en ontwikkelen van kinderen op allerlei ontwikkelingsdomeinen. Spelenderwijs, door te laten ontdekken, te laten ervaren en te laten oefenen binnen een gevarieerd aanbod.

Typerend voor de pedagogisch medewerker kinderopvang is dat zij voortdurend gebruik maakt van taal en interactievaardigheden om de brede ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Resultaat van het handelen van de pedagogisch medewerker is dat zij een veilige, vertrouwde omgeving voor opvoeding en ontwikkeling van kinderen creëert, waarbij ze zorgt voor een balans tussen rust en structuur enerzijds en uitdaging, activiteiten en (vrij) spel anderzijds.

Beroepsvereisten

Ja

Toelichting beroepsvereisten

Een beroepskracht beschikt over een bewijsstuk waaruit blijkt dat zij:

a. de Nederlandse taal voor de deelvaardigheden gesprekken voeren, luisteren en spreken beheerst op ten minste niveau B2 van het Europees Referentiekader voor Talen, of

b. de Nederlandse taal voor de mondelinge taalvaardigheid beheerst op ten minste niveau 3F als bedoeld in bijlage 1 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen.

De eisen aan het minimum taalniveau voor beroepskrachten treden in werking met ingang van 1 januari 2025.

Bron: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2017-49278.html>

<https://www.veranderingenkinderopvang.nl/documenten/brieven/2020/7/1/verzamelbrief-kinderopvang-juni-2020>

Een beroepskracht beschikt over een bewijsstuk waaruit blijkt dat zij de leerdoelen voor het werken met 0-jarigen beheerst conform bijlage II van de cao kinderopvang.

De eisen aan het werken met 0-jarigen treden in werking met ingang van 1 januari 2025.

Bron: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2017-49278.html>

Regeling Wet kinderopvang, artikel 7 lid 1 (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0017252/2020-01-01>), cao

kinderopvang (https://www.kinderopvang-werkt.nl/sites/fcb_kinderopvang/files/downloads/integrale_gewijzigde_cao_kinderopvang_2020-2021_0.pdf)

<https://www.veranderingenkinderopvang.nl/documenten/brieven/2020/7/1/verzamelbrief-kinderopvang-juni-2020>

Bron beroepsvereisten

SZW

P1-K1 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de kinderen in de kinderopvang

Complexiteit

De pedagogisch medewerker biedt de kinderen opvang en zorg gedurende de dag of delen van de dag en biedt een stimulerende omgeving voor de ontwikkeling. Ze onderhoudt daarnaast contacten met de ouders/vervangende opvoeders. Ze maakt daarbij gebruik van beroepsmatige kennis van opvoeden en ontwikkelen van kinderen in groepsverband en past daarbij beroepsspecifieke begeleidingsvaardigheden toe, alsook vaardigheden om speel- spel en ontwikkelingsactiviteiten uit te voeren met kinderen. Ze werkt vooral volgens standaardprocedures en volgens protocollen van de organisatie. Daarbij moet ze om kunnen gaan met de 'grenzen' van protocollen en procedures in de begeleiding van kinderen, bijvoorbeeld als het gaat om het respecteren van de eigenheid van het kind. De

P1-K1 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de kinderen in de kinderopvang

complexiteit van haar werkzaamheden zit voornamelijk in de hectiek die het werken met kinderen met zich mee brengt en het tegelijkertijd werken volgens de richtlijnen en doelstellingen van de organisatie. Zo wordt van haar verwacht dat ze aandacht schenkt aan elk kind, tegelijk aandacht heeft voor de groep als geheel en kan omgaan met verschillen in culturele waarden, normen en leefstijl.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De pedagogisch medewerker kinderopvang werkt samen met collega's in een team. Haar werkzaamheden stemt ze af met het team en voert ze zelfstandig uit onder regie van een (functioneel) leidinggevende. Ze is verantwoordelijk voor de kwaliteit van haar eigen werkzaamheden en haar eigen aandeel in de samenwerking in het team. Eindverantwoordelijkheid ligt bij haar leidinggevende.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van aanleiding, inhoud en consequenties van het 'vier-ogen-principe' ter voorkoming van kindermishandeling/seksueel misbruik
- heeft kennis van begrippen en uitgangspunten m.b.t. doelgroepen in de kinderopvang
- heeft kennis van de mijlpalen gerelateerd aan de cognitieve, taal-, fijne en grove motorische, zintuiglijke en de sociaal-emotionele ontwikkelingsgebieden voor de ontwikkeling van 0 tot 13 jaar
- heeft kennis van de ontwikkeling van het brein van 0 tot 13 jaar en de invloed hiervan op het gedrag
- heeft kennis van programma's gericht op het voorkomen van ontwikkelingsachterstanden, zoals programma's voor voorschoolse educatie
- heeft kennis van diversiteit en interculturele communicatie
- heeft kennis van doorgaande leerlijnen (ketenregie)
- heeft kennis van gezonde leefstijlen, met name gericht op voeding en bewegen
- heeft kennis van groepsdynamisch werken
- heeft kennis van het belang van spel voor de ontwikkeling van het kind
- heeft kennis van het Pedagogisch Kader/Curriculum
- heeft kennis van speel-, spel- en ontwikkelingsmaterialen ten behoeve van de ontwikkeling van kinderen vanaf 0 jaar
- heeft kennis van voedingsmiddelen die tot een allergische reactie kunnen leiden
- heeft specialistische kennis van de fysieke, cognitieve, taal-, fijne en grove motorische, sociale, emotionele, zintuiglijke, seksuele en creatieve ontwikkeling van een kind van 0 tot 13 jaar
- kan de ontwikkeling van kinderen stimuleren d.m.v. methodische interventies
- kan educatieve interactievaardigheden toepassen: praten en uitleggen, ontwikkelingsstimulering, begeleiden van interacties
- kan feedbackvaardigheden toepassen bij haar werkzaamheden
- kan gesprekken voeren op taalniveau 3F
- kan gesprekstechnieken toepassen bij haar werkzaamheden
- kan luisteren op taalniveau 3F
- kan motorische en creatieve vaardigheden toepassen voor het uitvoeren van creatieve, muzische en kunstzinnige (spel)activiteiten
- kan omgaan met diversiteit in werkcontacten, zoals op het gebied van sekse, gender, cultuur, religie en gezinssamenstelling
- kan ontwikkelingsgericht werken: signaleren, creëren en benutten van kansen op cognitief, motorisch, zintuiglijk en sociaal-emotioneel gebied
- kan pedagogische vaardigheden toepassen om gezond gedrag, zoals bewegen, gezond eten en hygiëne, te stimuleren en aan te leren bij kinderen/jongeren
- kan sociale en communicatieve vaardigheden toepassen bij haar werkzaamheden
- kan spreken op taalniveau 3F
- kan uitgangspunten van kinderparticipatie toepassen

P1-K1-W1 Communiceert met de ouders/vervangende opvoeders en het kind

Omschrijving

De pedagogisch medewerker kinderopvang voert een (kennismakings)gesprek met de ouders/vervangende opvoeders en, indien mogelijk met, het kind, om de situatie, wensen en verwachtingen in kaart te brengen. Ze verstrekt informatie over het kindercentrum/de organisatie. Ze draagt zorg voor dagelijkse overdracht naar ouders/vervangende opvoeders. Ze informeert hen over de (dagelijkse) gang van zaken in de opvang en bepaalde keuzen voor handelingen/activiteiten. Ze bespreekt met regelmaat met de ouders/vervangende opvoeders en,

P1-K1-W1 Communiceert met de ouders/vervangende opvoeders en het kind

indien mogelijk, met het kind het welbevinden en de ontwikkeling van het kind. Op deze momenten en/of op afspraak deelt zij kennis, ervaring en inzichten met betrekking tot de ontwikkeling van het kind met de ouders/vervangende opvoeders en beantwoordt ze vragen van ouders/vervangende opvoeders. In voorkomende situaties geeft zij de ouders/vervangende opvoeders advies bij eenvoudige opvoedingsvraagstukken.

Resultaat

De pedagogisch medewerker kinderopvang heeft op een juiste wijze gesprekken gevoerd met de ouders/vervangende opvoeders en, indien mogelijk, met het kind en heeft daarbij relevante informatie uitgewisseld.

Gedrag

De pedagogisch medewerker kinderopvang:

- inventariseert doelgericht de wensen en verwachtingen van de ouders/vervangende opvoeders;
- snijdt 'moeilijke' en vertrouwelijke zaken tactvol aan;
- past interactievaardigheden op effectieve wijze toe: sociale responsiviteit, praten en uitleggen;
- past mondelinge taalvaardigheden op effectieve wijze toe: past het woordgebruik aan de ouders/vervangende opvoeders aan, drukt gevoelens genuanceerd uit, varieert in woordgebruik, is adequaat in woordkeuze en geeft een duidelijke structuur aan het gesprek.

De onderliggende competenties zijn: Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Aandacht en begrip tonen, Vakdeskundigheid toepassen

P1-K1-W2 Stelt een activiteitenprogramma op

Omschrijving

De pedagogisch medewerker kinderopvang stelt zich op de hoogte van het ontwikkelingsniveau, aard, gewoontes, wensen, interesses en talenten van de kinderen waar het activiteitenprogramma bij moet aansluiten. Ze geeft kinderen invloed op activiteiten door ze te stimuleren mee te denken en/of te laten kiezen. Zij zoekt uit welke mogelijkheden voor activiteiten er zijn en stelt zich op de hoogte van randvoorwaarden binnen de organisatie en de groep. Ze selecteert activiteiten, stemt deze op elkaar af en stelt een activiteitenprogramma op.

Resultaat

Een activiteitenprogramma dat aansluit bij de wensen en ontwikkeling(sbehoeften) van de kinderen en dat uitvoerbaar is binnen de organisatie en de groep.

Gedrag

De pedagogisch medewerker kinderopvang:

- stimuleert effectief kinderen tot het leveren van input voor het activiteitenprogramma;
- toont sociale en interculturele sensitiviteit;
- past interactievaardigheden effectief toe: sensitieve responsiviteit en ontwikkelingsstimulering;
- maakt een juiste selectie van activiteiten die voldoen aan de gestelde criteria en de randvoorwaarden.

De onderliggende competenties zijn: Plannen en organiseren, Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen

P1-K1-W3 Maakt een plan van aanpak voor de begeleiding en voert het uit

Omschrijving

De pedagogisch medewerker kinderopvang maakt een plan van aanpak voor de begeleiding van een individueel kind, voor de begeleiding van de groep en/of voor problemen in de interactie tussen kinderen. Hiervoor consulteert ze leidinggevende, collega's en het kind/de kinderen en/of ouders/vervangende opvoeders. Ze legt het plan van aanpak in samenspraak met haar leidinggevende of verantwoordelijke collega, voor aan het kind/de kinderen en/of ouders/vervangende opvoeders om instemming te verkrijgen voor het plan. Indien nodig, stelt zij het plan van aanpak bij. Ze geeft de begeleiding aan het individuele kind of de groep zoals in het plan is vastgelegd en stelt betrokkenen op de hoogte van de voortgang en de resultaten.

Resultaat

Er is een duidelijk en uitvoerbaar plan van aanpak dat met betrokkenen is afgestemd. Betrokkenen zijn op de hoogte gesteld van de voortgang en resultaten van de volgens het plan uitgevoerde begeleiding.

P1-K1-W3 Maakt een plan van aanpak voor de begeleiding en voert het uit

Gedrag

De pedagogisch medewerker kinderopvang:

- verzamelt relevante en betrouwbare informatie;
- past op effectieve wijze interactievaardigheden toe: sensitieve responsiviteit, praten en uitleggen;
- houdt effectief rekening met haalbaarheid en uitvoerbaarheid van het plan van aanpak;
- voert op professionele wijze gesprekken met meerdere doelen;
- voert de begeleiding deskundig uit volgens de afspraken uit het plan van aanpak;
- stelt betrokkenen tijdig en volledig op de hoogte van de voortgang en resultaten.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren

P1-K1-W4 Zorgt voor uitvoering van een (dag)programma

Omschrijving

De pedagogisch medewerker kinderopvang verzorgt een gestructureerd (dag)programma. Ze voert dit (dag)programma uit samen met één of meer collega's en past indien nodig de planning aan. Ze levert gedurende de uitvoering van het (dag)programma een bijdrage aan de begeleiding van kinderen bij het zich eigen maken van vaardigheden en het uitbreiden van het gedragsrepertoire. Dit doet ze door voorbeeldgedrag te tonen, te reageren op kinderen en kinderen te laten oefenen. Ze stimuleert en begeleidt de interacties tussen kinderen onderling. Ze biedt elk kind de ruimte om zich te ontwikkelen en stimuleert de zelfredzaamheid. Ze creëert en benut kansen voor ontwikkeling door (nieuwe) activiteiten, spel- en ontwikkelingsmaterialen aan te bieden. Ze signaleert spontane kansen om de ontwikkeling van het kind te stimuleren en grijpt deze aan. Ze begeleidt het kind bij het omgaan met eigen of andermans beperkingen of gedragsproblemen. Ze voedt kinderen (mede) op, draagt waarden en normen over, stimuleert en leert gezond, veilig en positief gedrag aan, en leert kinderen omgaan met praktische zaken (zoals persoonlijke eigendommen, financiën, huiswerk). De pedagogisch medewerker kinderopvang signaleert voortgang, situaties van ongezond gedrag (overgewicht, weinig bewegen) en/of afwijkingen in de ontwikkeling van het kind. Ze bespreekt dit met de verantwoordelijke collega en/of in het (multidisciplinaire) team.

Resultaat

Het (dag)programma is volgens plan uitgevoerd. De kinderen zijn professioneel begeleid. Bijzonderheden zijn gemeld.

Gedrag

De pedagogisch medewerker kinderopvang:

- toont overwicht in haar handelen;
- stimuleert het kind om - zo nodig stapsgewijs en onder begeleiding - alternatieven uit te proberen;
- stimuleert de ontwikkeling van het kind actief en doelgericht door het aanbieden van passende activiteiten, spel- en ontwikkelingsmaterialen;
- toont betrokkenheid bij het kind en de ouders/vervangende opvoeders;
- toont in het bijzijn van kinderen het goede voorbeeld met gezond, veilig en positief gedrag.
- past interactievaardigheden effectief toe: sensitieve responsiviteit, respect voor autonomie, structureren en grenzen stellen, praten en uitleggen, ontwikkelingsstimulering en begeleiden van interacties.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden, Aandacht en begrip tonen, Samenwerken en overleggen, Omgaan met verandering en aanpassen

P1-K1-W5 Biedt persoonlijke verzorging

Omschrijving

De pedagogisch medewerker kinderopvang biedt het kind persoonlijke verzorging. Ze ziet wanneer een kind (vanaf 0 jaar) verzorgd moet worden of ondersteuning nodig heeft. Bij de persoonlijke verzorging schenkt ze aandacht aan het kind, herkent en reageert ze op (verbale en non-verbale) uitingen en houdt ze rekening met specifieke persoonlijke behoeften en de eigenheid van het kind. Ze benut de persoonlijke verzorging als speel-/leersituatie. Ze speelt in op individuele slaap-waakritmes van kinderen. Ze stimuleert de zelfredzaamheid door uitleg te geven, voor te doen en te laten oefenen. Ze geeft kinderen aanwijzingen over persoonlijke verzorging en hygiëne. Ze signaleert bijzonderheden en handelt daarnaar, bijvoorbeeld door collega's en ouders/vervangende opvoeders te informeren. In voorkomende situaties verleent ze eerste hulp bij kleine ongevallen.

P1-K1-W5 Biedt persoonlijke verzorging

Resultaat

Het kind heeft op een prettige en veilige manier de benodigde zorg ontvangen en heeft daarbij persoonlijke aandacht gekregen. Bij bijzonderheden is tijdig en effectief gehandeld.

Gedrag

De pedagogisch medewerker kinderopvang:

- geeft het kind een respectvolle en passende verzorging;
- reageert snel en effectief op signalen van behoefte aan persoonlijke verzorging van het kind;
- past geschikte tiltechnieken toe;
- gaat discreet om met lichaamscontact tijdens de persoonlijke verzorging;
- gaat adequaat om met de dynamiek van baby's en jonge kinderen;
- past consequent het 'vier-ogen-principe' toe;
- communiceert actief met het kind;
- past interactievaardigheden effectief toe: respect voor autonomie, sensitieve responsiviteit, praten en uitleggen.

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Instructies en procedures opvolgen

P1-K1-W6 Draagt zorg voor een hygiënische en gezonde omgeving

Omschrijving

De pedagogisch medewerker kinderopvang zorgt ervoor dat de opvoeding en ontwikkeling van de kinderen in een opgeruimde, schone, hygiënische en gezonde omgeving kan verlopen. Ze voert voorkomende werkzaamheden uit zoals afwassen, wassen van textiel, schoonmaken en bereiden van (eenvoudige) maaltijden. Met haar collega's stemt ze af wie welke huishoudelijke taken uitvoert. Ze geeft, in overleg, kinderen een rol in de uitvoering van (huishoudelijke) werkzaamheden en houdt hierbij het overzicht.

Resultaat

De begeleiding, opvoeding en ontwikkeling van de kinderen kan plaatsvinden in een opgeruimde, schone, hygiënische en gezonde omgeving.

Gedrag

De pedagogisch medewerker kinderopvang:

- werkt veilig en hygiënisch;
- voert de werkzaamheden effectief uit;
- gebruikt materialen en middelen op een doeltreffende en verantwoorde manier;
- maakt verantwoorde keuzes bij het bereiden van maaltijden en tussendoortjes, rekening houdend met gezondheid.

De onderliggende competenties zijn: Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

P2 Gespecialiseerd pedagogisch medewerker

Mbo-niveau

4

Typering van het beroep

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker werkt binnen een kindercentrum waar diensten als kinderopvang, buitenschoolse opvang, peuteropvang of voorschoolse educatie worden aangeboden. Ook kan ze werkzaam zijn in een integraal kindcentrum of brede school waar opvang en onderwijs gecombineerd worden, bijvoorbeeld als 'combinatiefunctionaris'. De gespecialiseerd pedagogisch medewerker kan ook werkzaam zijn in organisaties die opvoedingsondersteuning en/of ondersteuning aanbieden aan kinderen of jongeren met specifieke ondersteuningsvragen, bijvoorbeeld op grond van ontwikkelingsachterstand, al dan niet als gevolg van een zintuigelijke, lichamelijke of verstandelijke beperking dan wel vanwege de leef- of opvoedingsituatie. De gespecialiseerd pedagogisch medewerker biedt in groepsverband een stimulerende omgeving voor de ontwikkeling van elk kind/jongere. Ze creëert een veilige, vertrouwde omgeving waarbinnen ze zorgt voor balans tussen rust en structuur enerzijds en uitdaging, activiteiten en (vrij) spel anderzijds.

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker heeft de rol van mentor voor een aantal kinderen/jongeren en ondersteunt de ontplooiing van het individuele - en unieke - kind met diens talenten en behoeften, en dit alles passend bij de ontwikkelingsleeftijd. Ze stelt zich actief op en stimuleert doelgericht het leren en ontwikkelen van kinderen/jongeren op allerlei ontwikkelingsdomeinen. Spelenderwijs, door te laten ontdekken, te laten ervaren en te laten oefenen binnen een gevarieerd aanbod.

Afhankelijk van de setting kan ze een aansturende en begeleidende rol vervullen voor collega's en vrijwilligers en is zij het aanspreekpunt voor de ouders/vervangende opvoeders en betrokken zoals interne collega's en externe deskundigen. Voor het management kan zij een informerende en beleidsondersteunende rol vervullen. Ze weet van aanpakken en toont een ondernemende houding.

Beroepsvereisten

Ja

Toelichting beroepsvereisten

Een beroepskracht beschikt over een bewijsstuk waaruit blijkt dat zij:

- de Nederlandse taal voor de deelvaardigheden gesprekken voeren, luisteren en spreken beheerst op ten minste niveau B2 van het Europees Referentiekader voor Talen, of
- de Nederlandse taal voor de mondelinge taalvaardigheid beheerst op ten minste niveau 3F als bedoeld in bijlage 1 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen.

De eisen aan het minimum taalniveau voor beroepskrachten treden in werking met ingang van 1 januari 2025.

Bron: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2017-49278.html>

<https://www.veranderingenkinderopvang.nl/documenten/brieven/2020/7/1/verzamelbrief-kinderopvang-juni-2020>

Een beroepskracht beschikt over een bewijsstuk waaruit blijkt dat zij:

- de Nederlandse taal voor de onderdelen Mondelinge Taalvaardigheid en Lezen beheerst op ten minste niveau 3F als bedoeld in bijlage 1 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen.
- de kennis en vaardigheden beheerst gericht op het vroegtijdig bestrijden van achterstanden bij jonge kinderen zoals bedoeld in artikel 4, lid 2 van het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie.

Bron: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2017-184.html> (OCW)

<https://wetten.overheid.nl/BWBR0027961/2020-08-01> (OCW)

Een beroepskracht beschikt over een bewijsstuk waaruit blijkt dat zij de leerdoelen voor het werken met 0-jarigen beheerst conform bijlage II van de cao kinderopvang.

De eisen aan het werken met 0-jarigen treden in werking met ingang van 1 januari 2025.

Bron: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2017-49278.html>

Regeling Wet kinderopvang, artikel 7 lid 1 (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0017252/2020-01-01>), cao kinderopvang (https://www.kinderopvang-werkt.nl/sites/fcb_kinderopvang/files/downloads/integrale_gewijzigde_cao_kinderopvang_2020-2021_0.pdf)

<https://www.veranderingenkinderopvang.nl/documenten/brieven/2020/7/1/verzamelbrief-kinderopvang-juni-2020>

Bron beroepsvereisten

OCW

P2-K1 Opvoeden en ontwikkelen van kinderen/jongeren

Complexiteit

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker werkt met kinderen, jongeren, leerlingen of studenten aan hun ontwikkeling en draagt bij aan hun opvoeding. Ze richt zich daarbij met name op kinderen/jongeren met een specifieke ondersteuningsbehoefte. Ze maakt daarbij gebruik van beroepsmatige, brede en gespecialiseerde kennis van opvoeden en ontwikkelen van kinderen/jongeren (in groepsverband) en past daarbij beroepsspecifieke begeleidingsvaardigheden toe alsook vaardigheden om speel- spel en ontwikkelingsactiviteiten uit te voeren met kinderen/jongeren met een specifieke ondersteuningsbehoefte. Ze werkt voor een belangrijk deel volgens standaardprocedures en combinaties daarvan, maar bedenkt voor specifieke en nieuwe vraagstukken nieuwe oplossingen. De complexiteit van haar werkzaamheden zit voornamelijk in de hectiek die het werken met kinderen/jongeren met zich meebrengt en het tegelijkertijd werken volgens de richtlijnen en doelstellingen van de organisatie. Zo wordt van haar verwacht dat ze bij het werken met groepen zowel aandacht heeft voor elk kind/jongere, aandacht heeft voor de groep als geheel en adequaat inspeelt op (snel) veranderende ondersteuningsbehoeften van een kind/jongere of groep. De gespecialiseerd medewerker heeft te maken met de verwachtingen en wensen van ouders/vervangende opvoeders waaraan de organisatie niet altijd kan of wil voldoen. Dilemma's doen zich ook voor wanneer de ontwikkeling van het kind/jongere bijvoorbeeld 'stagnatie' vertoont en beoordeeld moet worden of het plan van aanpak moet worden aangepast ofwel dat de huidige aanpak moet worden doorgezet.

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker beschikt over vaardigheden om vraagstukken op te lossen door combinaties van standaardprocedures toe te passen of door nieuwe oplossingen te bedenken

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker werkt samen met collega's, leidinggevende, professionele hulpverleners en ouders/vervangende opvoeders. Ze voert haar taken zelfstandig uit waarbij ze verantwoordelijk is voor de uitvoering en kwaliteit van haar eigen werkzaamheden. Ze heeft een inhoudelijk aansturende rol ten aanzien van haar collega's in het team en draagt gedeelde verantwoordelijkheid voor de werkzaamheden die collega's onder haar regie uitvoeren. In voorkomende situaties voert ze haar werkzaamheden uit onder regie van een professionele hulpverlener of van een multidisciplinair ondersteuningsteam. De eindverantwoordelijkheid ligt bij haar leidinggevende.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft basiskennis van inhoud en belang van (SLO) doelen voor het jonge kind
- heeft brede en specialistische kennis van (verantwoorde) toepassing en gebruik van sociale media
- heeft brede en specialistische kennis van begrippen en theorieën m.b.t. taalontwikkeling, -achterstanden, -stimulering, culturele verschillen
- heeft brede en specialistische kennis van begrippen en theorieën m.b.t. Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) en de sociale context van VVE (2e taalverwerving, sociaal economische achtergrond, leefomgeving/buurt)
- heeft brede en specialistische kennis van begrippen en theorieën uit de (ortho)pedagogiek
- heeft brede en specialistische kennis van begrippen en theorieën van beperkingen, (chronische) ziektebeelden, ontwikkelingsachterstanden
- heeft brede en specialistische kennis van begrippen en theorieën van leer-, gedrags- en opvoedingsproblemen
- heeft brede en specialistische kennis van belang en noodzaak van verzamelen en registreren van (ontwikkelings-) gegevens
- heeft brede en specialistische kennis van de fysieke, cognitieve, taal-, fijne en grove motorische, sociale, emotionele, zintuiglijke, seksuele en creatieve ontwikkeling van een kind van 0 - 21 jaar (waaronder ook mijlpalen in de ontwikkeling en afwijkende ontwikkeling)
- heeft brede en specialistische kennis van de invloed van tweetaligheid op de ontwikkeling van een kind/jongere
- heeft brede en specialistische kennis van de (wettelijke) eisen die gesteld worden aan een veilige en gezonde omgeving
- heeft brede en specialistische kennis van diversiteit en interculturele communicatie
- heeft brede en specialistische kennis van doorgaande leerlijnen (ketenregie)
- heeft brede en specialistische kennis van een 'reguliere' taalontwikkeling
- heeft brede en specialistische kennis van het belang van spel om de ontwikkeling te stimuleren
- heeft brede en specialistische kennis van nut en mogelijke resultaten van opbrengstgericht werken

P2-K1 Opvoeden en ontwikkelen van kinderen/jongeren

- heeft brede en specialistische kennis van relevante doelgroepen in relatie tot haar werkzaamheden
- heeft brede en specialistische kennis van speel-, spel- en ontwikkelingsmaterialen en middelen om de ontwikkeling doelgericht te stimuleren bij kinderen vanaf 0 jaar
- heeft brede en specialistische kennis van taalverwerving bij meertaligheid
- heeft brede en specialistische kennis van zelfsturing bij kinderen/jongeren
- heeft kennis van de ontwikkeling van het brein van 0 tot 21 jaar en de invloed hiervan op het gedrag
- heeft kennis van de sociale kaart in relatie tot haar werkzaamheden
- heeft kennis van groepsdynamisch werken
- heeft kennis van het Pedagogisch Kader/Curriculum
- heeft kennis van voedingsmiddelen die tot een allergische reactie kunnen leiden
- kan de ontwikkeling van kinderen stimuleren d.m.v. methodische interventies
- kan educatieve interactievaardigheden toepassen: praten en uitleggen, ontwikkelingsstimulering, begeleiden van interacties
- kan instructievaardigheden toepassen
- kan omgaan met diversiteit in werkcontacten, zoals op het gebied van sekse, gender, cultuur, religie en gezinssamenstelling
- kan ontwikkelingsdoelen SMART formuleren
- kan pedagogische vaardigheden toepassen om gezond gedrag, zoals bewegen, gezond eten en hygiëne, te stimuleren en aan te leren bij kinderen/jongeren
- kan presentatietechnieken toepassen voor ouders/vervangende opvoeders en kinderen/jongeren
- kan signalen van laaggeletterdheid bij ouders/opvoeders herkennen
- kan signalen van sociale problematiek herkennen waaronder pesten, huiselijk geweld, kindermishandeling, ongeletterdheid, seksueel misbruik en actie ondernemen volgens wet- en regelgeving en het beleid /protocol van de organisatie
- kan werken op basis van groeps-, begeleidings- of handelingsplannen

P2-K1-W1 Communiceert met de ouders/vervangende opvoeders en deelt haar kennis en inzichten

Omschrijving

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker voert een (kennismakings)gesprek met de ouders/vervangende opvoeders en, indien mogelijk, met het kind/jongere, om de situatie, wensen en verwachtingen in kaart te brengen. Ze verstrekt informatie over het kindercentrum/de organisatie en de regels en gewoonten. Ze draagt zorg voor dagelijkse overdracht naar ouders/vervangende opvoeders. Ze informeert hen over de (dagelijkse) gang van zaken en bepaalde keuzen voor handelingen/activiteiten/voeding. Als mentor bespreekt ze met regelmaat met de ouders/vervangende opvoeders en, indien mogelijk, met het kind/jongere, het welbevinden en de ontwikkeling van het kind/jongere. In de gesprekken bespreekt ze eventuele taal- of ontwikkelingsachterstand, gedragsproblematiek of opvoedproblematiek en mogelijkheden voor begeleiding of ondersteuning bij problemen. Ze beantwoordt vragen van ouders/vervangende opvoeders. In voorkomende gevallen gaat ze na wat de mogelijke oorzaken zijn van afwijkingen in de ontwikkeling of het gedrag. In voorkomende situaties geeft zij de ouders/vervangende opvoeders gespecialiseerd advies bij opvoedingsvraagstukken en/of voorlichting over een gezonde leefstijl voor kinderen/jongeren. Zij deelt tijdens contactmomenten en in gesprekken met ouders/vervangende opvoeders kennis, ervaring en inzichten met betrekking tot de ontwikkeling, begeleiding en opvoeding van het kind/jongere.

Resultaat

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker heeft op een juiste wijze gesprekken gevoerd met de ouders/vervangende opvoeders en, indien mogelijk, met het kind/de jongere en heeft daarbij relevante informatie uitgewisseld en toegesneden advies gegeven.

Gedrag

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker:

- gebruikt verschillende bronnen en methoden om relevante informatie te verzamelen;
- maakt bij een taalprobleem gebruik van non-verbale communicatie en visuele communicatiemiddelen, passend bij de communicatiestijl van de gesprekspartner(s);
- snijdt 'moeilijke' en vertrouwelijke zaken tactvol aan;
- geeft heldere en relevante informatie;
- stelt open, reflecterende vragen;
- past interactievaardigheden op effectieve wijze toe: sociale responsiviteit, praten en uitleggen;
- past mondelinge taalvaardigheden op effectieve wijze toe: past het woordgebruik aan de ouders/vervangende opvoeders aan, drukt gevoelens genuanceerd uit, varieert in woordgebruik, is adequaat in woordkeuze en geeft een

P2-K1-W1 Communiceert met de ouders/vervangende opvoeders en deelt haar kennis en inzichten

duidelijke structuur aan het gesprek;

- geeft duidelijke adviezen en voorlichting die aansluiten bij de problematiek en de thuissituatie van het kind/de jongere

De onderliggende competenties zijn: Onderzoeken, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Aandacht en begrip tonen, Vakdeskundigheid toepassen

P2-K1-W2 Stelt een (gespecialiseerd) activiteitenprogramma op

Omschrijving

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker stelt zich op de hoogte van het ontwikkelingsniveau, aard, gewoontes, wensen, interesses en talenten van de kinderen/jongeren waar het activiteitenprogramma bij moet aansluiten. Ze inventariseert welke activiteiten passend zijn voor de gegeven problematiek. Ze geeft kinderen/jongeren invloed op activiteiten door ze te laten meedenken en kiezen. Zij zoekt uit welke mogelijkheden voor activiteiten er zijn en stelt zich op de hoogte van randvoorwaarden binnen de organisatie en de groep. Vervolgens selecteert ze geschikte activiteiten, stemt deze op elkaar af en stelt een gespecialiseerd activiteitenprogramma op.

Resultaat

Een activiteitenprogramma dat aansluit bij de wensen en mogelijk specifieke ontwikkeling(sbehoefte) van de kinderen/jongeren en dat uitvoerbaar is binnen de organisatie en de groep.

Gedrag

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker:

- past interactievaardigheden effectief toe: sociale responsiviteit, ontwikkelingsstimulering;
- stimuleert kinderen/jongeren effectief tot het leveren van input voor het activiteitenprogramma;
- maakt een juiste selectie van activiteiten gericht op de gestelde criteria en de geldende randvoorwaarden;
- maakt een aantrekkelijke en logische planning van activiteiten.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Plannen en organiseren, Vakdeskundigheid toepassen, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

P2-K1-W3 Maakt een ontwikkelplan

Omschrijving

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker stelt een ontwikkelplan op voor de begeleiding van een individueel kind/jongere met specifieke begeleidingsbehoefte, voor de begeleiding van de groep en/of voor problemen in de interactie tussen kinderen/jongeren. Ze analyseert beschikbare informatie, bijvoorbeeld uit het intakegesprek, en vraagt waar nodig aanvullende informatie op bij collega's, ouders/vervangende opvoeders of deskundigen. Deze informatie gebruikt ze bij het schrijven van het ontwikkelplan. Ze legt het ontwikkelplan voor aan ouders/vervangende opvoeders en, indien mogelijk, aan het kind/jongere/de groep om instemming te verkrijgen en het ontwikkelplan af te stemmen op de thuissituatie. Zij bespreekt de mogelijkheden voor begeleiding en stelt, indien nodig, het ontwikkelplan bij. Wanneer sprake is van een specifieke begeleidingsvraag, bespreekt ze welke ondersteuning van buiten de organisatie eventueel nodig is of ze verwijst naar aanvullende zorg- of dienstverlening.

Resultaat

Een ontwikkelplan dat is afgestemd op de (specifieke) begeleidingsbehoefte van het kind/jongere/de groep en uitvoerbaar is binnen de organisatie en de groep. Het ontwikkelplan is besproken met ouders/vervangende opvoeders en kan met hun toestemming worden uitgevoerd.

Gedrag

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker:

- verzamelt doelgericht informatie uit verschillende bronnen;
- trekt relevante conclusies uit de beschikbare informatie;
- weegt verschillende alternatieven af op hun consequenties en maakt verantwoorde en onderbouwde keuzes;
- stelt een gestructureerd ontwikkelplan op;
- licht het ontwikkelplan duidelijk en overtuigend toe;
- past op effectieve wijze interactievaardigheden toe: sensitieve responsiviteit, praten en uitleggen, respect voor autonomie.

P2-K1-W3 Maakt een ontwikkelplan

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Analyseren, Vakdeskundigheid toepassen, Aansturen, Onderzoeken

P2-K1-W4 Voert het ontwikkelplan uit

Omschrijving

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker voert het ontwikkelplan uit binnen het (dag)programma van de groep. Ze houdt hierbij rekening met de specifieke begeleidingsvraag van het kind/jongere of de groep. Ze levert een bijdrage aan de begeleiding van kinderen/jongeren bij het zich eigen maken van vaardigheden en uitbreiden van het gedragsrepertoire. Dit doet ze door voorbeeldgedrag te tonen, te reageren op kinderen/jongeren en ze te laten oefenen. Bij uitvoering van het ontwikkelplan stimuleert en begeleidt ze interacties tussen kinderen/jongeren en biedt ze elk kind/jongere ruimte om zich te ontwikkelen. Ze creëert en benut kansen voor ontwikkeling door (nieuwe) activiteiten, spel- en ontwikkelingsmaterialen aan te bieden. Ze signaleert spontane kansen om de ontwikkeling van het kind/de jongere te stimuleren en grijpt deze aan. Ze begeleidt het kind/jongere of de groep bij het omgaan met eigen of andermans specifieke beperkingen of gedragsproblemen. Ze voedt kinderen/jongeren (mede) op, draagt waarden en normen over, stimuleert en leert gezond, veilig en positief gedrag aan en leert ze omgaan met praktische zaken (zoals persoonlijke eigendommen, financiën, huiswerk). De gespecialiseerd pedagogisch medewerker signaleert en onderzoekt indien nodig op specifieke ontwikkelingsdomeinen voortgang en/of afwijkingen in de ontwikkeling van het kind/jongere. Ze signaleert en onderzoekt tevens situaties van ongezond gedrag die kunnen leiden tot fysieke problemen. Ze stelt betrokkenen op de hoogte van de voortgang en resultaten van de activiteiten uit het ontwikkelplan.

Resultaat

Het ontwikkelplan is gerealiseerd, het kind/de jongere of de groep heeft zich ontwikkeld volgens de ontwikkeldoelen uit het plan. Eventuele afwijkingen in de ontwikkeling zijn gesignaleerd en eventueel onderzocht.

Gedrag

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker:

- toont overwicht in haar wijze van optreden;
  - stimuleert kinderen/jongeren tot het uitproberen van alternatieven;
  - past effectieve interventies toe gericht op de ontwikkeling van het kind/jongere;
  - weegt vragen of problemen af vanuit diverse gezichtspunten;
  - toont in het bijzijn van kinderen/jongeren het goede voorbeeld met gezond, veilig en positief gedrag;
  - signaleert en onderzoekt tijdig zorgwekkend gedrag of afwijkingen in de ontwikkeling;
  - past interactievaardigheden op effectieve wijze toe: sensitieve responsiviteit, respect voor autonomie, structureren en grenzen stellen, praten en uitleggen, ontwikkelingsstimulering en begeleiden van interacties.
- De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden, Aandacht en begrip tonen

P2-K1-W5 Biedt persoonlijke verzorging bij specifieke zorgbehoeftes

Omschrijving

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker biedt en/of begeleidt het kind (vanaf 0 jaar)/de jongere bij persoonlijke verzorging. Aan kinderen/jongeren met een specifieke zorgbehoefte(n) biedt ze de gewenste specifieke verzorging. Ze ziet wanneer een kind/jongere verzorgd moet worden of ondersteuning nodig heeft. Bij de persoonlijke verzorging schenkt ze aandacht aan het kind/de jongere, herkent en reageert ze op (verbale en non-verbale) uitingen en houdt ze rekening met specifieke persoonlijke behoeften en de eigenheid van het kind. Ze benut de persoonlijke verzorging als speel-/leersituatie. Ze speelt in op individuele slaap-waakritmes van kinderen. Ze stimuleert de zelfredzaamheid door uitleg en aanwijzingen te geven over persoonlijke verzorging en hygiëne, voor te doen en te laten oefenen. Ze signaleert bijzonderheden en handelt daarnaar, bijvoorbeeld door een arts in te schakelen of door collega's en ouders/vervangende opvoeders te informeren. In voorkomende situaties verleent ze eerste hulp bij kleine ongevallen.

Resultaat

Het kind/de jongere heeft op de juiste wijze en op een prettige, veilige manier de benodigde zorg ontvangen en heeft daarbij persoonlijke aandacht gekregen. Bij bijzonderheden is tijdig en effectief gehandeld.

P2-K1-W5 Biedt persoonlijke verzorging bij specifieke zorgbehoeftes

Gedrag

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker:

- geeft het kind/de jongere een respectvolle en passende verzorging die aansluit bij de (specifieke) zorgbehoefte(n);
- reageert snel en effectief op signalen van behoefte aan persoonlijke verzorging van het kind/de jongere;
- past geschikte tiltechnieken toe;
- gaat discreet om met lichaamscontact tijdens de persoonlijke verzorging;
- gaat adequaat om met de dynamiek van baby's en jonge kinderen;
- past consequent het 'vier-ogen-principe' toe;
- communiceert actief met kinderen/jongeren;
- past interactievaardigheden op effectieve wijze toe: respect voor autonomie, praten en uitleggen, ontwikkelingsstimulering.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Ethisch en integer handelen, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Instructies en procedures opvolgen

P2-K1-W6 Schept voorwaarden voor een hygiënische en gezonde omgeving

Omschrijving

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker voorziet in randvoorwaarden om de opvoeding en ontwikkeling van kinderen/jongeren in een opgeruimde, schone, hygiënische en gezonde omgeving te laten verlopen. Ze voert voorkomende werkzaamheden uit zoals afwassen, wassen van textiel, schoonmaken en bereiden van (eenvoudige) maaltijden en/of ze zorgt ervoor dat huishoudelijke taken door de verantwoordelijke beroepsbeoefenaren uitgevoerd kunnen worden. Ze geeft, in overleg, kinderen/jongeren een rol in de uitvoering van (huishoudelijke) werkzaamheden.

Resultaat

De begeleiding, opvoeding en ontwikkeling van kinderen/jongeren kan plaatsvinden in een opgeruimde, schone, hygiënische en gezonde omgeving.

Gedrag

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker:

- kijkt kritisch of de ruimtes voldoen aan de voorwaarden voor een hygiënische en gezonde omgeving;
- werkt veilig en hygiënisch;
- voert de werkzaamheden vlot en bedreven uit;
- gebruikt materialen en middelen op een doeltreffende en verantwoorde manier;
- maakt verantwoorde keuzes bij het bereiden van maaltijden en tussendoortjes, rekening houdend met gezondheid.

De onderliggende competenties zijn: Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

P2-K1-W7 Biedt (specifieke) ontwikkelingsgerichte activiteiten aan

Omschrijving

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker biedt kinderen specifieke ontwikkelingsgerichte activiteiten aan op basis van een VE-methodiek/programma, afgestemd op de specifieke individuele (leer- of ontwikkelings)problematiek van het kind. Zij organiseert de activiteiten, kiest sport-, spel- en speelmateriaal dat past bij de gewenste ontwikkeling van het kind en begeleidt en stimuleert individuele kinderen of een groep(je) kinderen op een kindvolgende wijze bij de uitvoering van de activiteiten. Ze stimuleert met methodische interventies de ontwikkeling op het gebied van taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling. Ze creëert en benut kansen voor ontwikkeling door nieuwe activiteiten en leerrijke situaties aan te bieden, waarbij ze rekening houdt met de zone van de naaste ontwikkeling. Ze begeleidt kinderen eventueel bij het huiswerk. Ze signaleert spontane kansen om de ontwikkeling van het kind te stimuleren en grijpt deze aan. Ze monitort de ontwikkeling van het kind, signaleert en onderzoekt voortgang en/of stagnatie in de ontwikkeling, stemt het aanbod van activiteiten hierop af en legt gegevens vast. Ze zorgt voor een inhoudelijke afstemming tussen voor- en vroegschoolse educatie en een zorgvuldige overgang van het kind van voor- naar vroegschoolse educatie. Indien mogelijk zoekt ze samenwerking met ouders/vervangende opvoeders, stagiaires of vrijwilligers om mee te werken aan de uitvoering van activiteiten. Ze enthousiasmeert hen en werkt met hen samen. In voorkomende situaties betreft ze ouders/vervangende opvoeders bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen en adviseert ze hen met betrekking tot het versterken van de leeromgeving thuis.

Resultaat

De kinderen zijn in hun (specifieke) ontwikkeling gestimuleerd door het uitvoeren van ontwikkelingsgerichte activiteiten op basis van een VE-methodiek/-programma.

Gedrag

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker:

- motiveert de kinderen om hun best te doen, uitdagingen aan te gaan en doelen te bereiken;
- past methodische interventies effectief toe gericht op de ontwikkeling van het kind;
- werkt volgens de uitgangspunten van een VE-methodiek/-programma;
- kiest passende activiteiten en leer- en ontwikkelingsmaterialen die aansluiten bij de ontwikkeldoelen;
- bewaakt de voortgang in de ontwikkeling van de kinderen zorgvuldig;
- onderzoekt grondig belemmeringen in de voortgang van de ontwikkeling van een kind;
- stelt reële, haalbare (tussen) doelen;
- houdt effectief rekening met onvoorziene omstandigheden;
- legt accuraat relevante gegevens vast;
- past interactievaardigheden effectief toe: sensitieve responsiviteit, respect voor autonomie, structureren en grenzen stellen, praten en uitleggen, ontwikkelingsstimulering en begeleiden van interacties.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Plannen en organiseren, Vakdeskundigheid toepassen, Analyseren, Materialen en middelen inzetten

P2-K2 Organiseren van de werkzaamheden

Complexiteit

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker werkt in een stabiele omgeving waarin situaties sterk en snel kunnen fluctueren, voornamelijk door de hectiek van het werken met kinderen/jongeren. Bij het organiseren van de werkzaamheden wordt van haar verwacht dat zij activiteiten onderneemt om de organisatie in goede banen te leiden en snel beslissingen kan nemen, in overleg met haar leidinggevende dan wel zelfstandig, wanneer de situatie dat vraagt. Bij knelpunten (bijvoorbeeld in de planning) en in crisissituaties draagt ze alternatieven en oplossingen aan. Ze maakt gebruik van brede, specialistische kennis van het pedagogisch werk en de organisatie daarvan en past oplossingsvaardigheden, communicatie- en netwerkvaardigheden toe.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker voert haar werkzaamheden zelfstandig uit en is verantwoordelijk voor haar werk en draagt daarbij soms ook eindverantwoordelijkheid. Zij draagt mede-verantwoordelijkheid voor de continuïteit van de dienstverlening en voor het informeren van de ouders/vervangende opvoeders. Ze voert zelfstandig coördinerende, beleidsmatige en beheertaken uit en heeft contacten in het kader van netwerken, al naar gelang deze taken aan haar gedelegeerd worden. Ze legt verantwoording af aan haar leidinggevende. Bij bijzonderheden kan ze terugvallen op haar leidinggevende en/of het team.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede en specialistische kennis van (verantwoorde) toepassing en gebruik van sociale media
- heeft brede en specialistische kennis van relevante doelgroepen in relatie tot haar werkzaamheden
- heeft brede en specialistische kennis van relevante wet- en regelgeving en beleid
- heeft kennis van de beleidscyclus: onderdelen, stappen en betrokken actoren
- heeft kennis van de sociale kaart in relatie tot haar werkzaamheden
- heeft kennis van financiële rapportages in relatie tot haar werkzaamheden
- heeft kennis van (verantwoord) gebruik van sociale media in relatie tot haar werkzaamheden
- kan doelmatig en planmatig werken
- kan gespreksvaardigheden toepassen in contact met collega's en andere professionals
- kan haar handelen afstemmen op het behalen van afgesproken doelstellingen
- kan in (multidisciplinaire) overleggen een bijdrage leveren aan een gezamenlijke visie, beleid en doelstellingen
- kan presentatietechnieken toepassen voor ouders/vervangende opvoeders en kinderen/jongeren
- kan vergadertechnieken toepassen bij haar werkzaamheden
- kan verschillende leerstijlen bij medewerkers herkennen en erkennen
- kan werken vanuit een onderzoekende en lerende houding

P2-K2-W1 Voert coördinerende taken uit

Omschrijving

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker voert coördinerende taken uit. Zij maakt een planning en verdeelt de werkzaamheden. Zij draagt zorg voor randvoorwaarden en bepaalt de prioriteiten binnen de werkzaamheden. Zij coördineert de werkzaamheden van de verschillende collega's en/of vrijwilligers en zorgt voor procesbewaking. Ze onderhoudt contact met de medewerkers, maakt het functioneren van de medewerkers bespreekbaar en toont waardering voor hun ideeën en bijdragen.

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker neemt deel aan (multidisciplinaire) overlegvormen en collegiale consultatie met betrekking tot de ondersteuning en begeleiding van kinderen/jongeren. Zij levert vanuit haar organisatie een bijdrage aan afstemming en afspraken om gezamenlijke doelen te bereiken. Zij deelt gegevens over het kind/jongere met en/of draagt gegevens over aan deskundigen die vanuit andere disciplines bij het kind/jongere betrokken zijn. Zij deelt kennis en ervaring met collega's en deskundigen binnen en buiten de organisatie en vrijwilligers, bijvoorbeeld door het geven van presentaties of het geven van werkbegeleiding.

Resultaat

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker heeft de coördinerende taken verantwoord uitgevoerd, waardoor de kwaliteit, continuïteit en eenduidigheid van de dienstverlening gewaarborgd is. Zij heeft een bijdrage geleverd aan afstemming en kennis gedeeld met collega's en deskundigen binnen en buiten de organisatie.

P2-K2-W1 Voert coördinerende taken uit

Gedrag

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker:

- gaat secuur, integer en volgens wetgeving om met privacygevoelige gegevens van het kind/jongere en zijn ouders/vervangende opvoeders;
- handelt vanuit de visie en uitgangspunten van de organisatie;
- stemt werkzaamheden regelmatig en tijdig af met (directe) collega's en deskundigen uit andere disciplines
- levert een constructieve bijdrage aan (multidisciplinaire) overleggen en afstemming;
- raadpleegt en informeert medewerkers en betrokkenen duidelijk, tijdig en regelmatig
- deelt proactief haar kennis en ervaringen met medewerkers en/of deskundigen;
- houdt rekening met de beschikbare capaciteit en middelen;
- geeft heldere en relevante informatie/ instructies;
- bewaakt effectief de voortgang van de werkzaamheden;
- spreekt zo nodig medewerkers aan op functioneren door het geven van constructieve feedback;
- bouwt een goede werkrelatie op met collega's en deskundigen uit andere disciplines.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Samenwerken en overleggen, Plannen en organiseren, Begeleiden, Ethisch en integer handelen, Relaties bouwen en netwerken

P2-K2-W2 Voert beleidsondersteunende taken uit

Omschrijving

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker draagt bij aan de vertaling van het beleid van de organisatie naar de werkvloer. Zij doet voorstellen voor verbeteringen gericht op een gezonde en veilige omgeving waarbij de ontwikkeling van het kind/jongere centraal staat. Zij verwoordt het beleid en handelt ernaar. Zij helpt medewerkers in het signaleren van knelpunten en/of hiaten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden bij het pedagogisch beleid. Zij vraagt collega's naar knelpunten in het beleid, en zoekt oplossingen voor deze knelpunten en doet verbetervoorstellen.

Daarnaast levert de gespecialiseerd pedagogisch medewerker een bijdrage aan beleidsontwikkeling. Ze volgt ontwikkelingen binnen en buiten de organisatie, in de branche en in de samenleving en signaleert kansen voor nieuw of aangepast beleid van de organisatie. Ze signaleert knelpunten in bestaand beleid en rapporteert hierover. Ze doet voorstellen voor bijvoorbeeld aanpassingen van het pedagogisch werkplan en/of nieuwe (PR)activiteiten en toetst de haalbaarheid van deze voorstellen. Op basis hiervan stelt zij mogelijk uit te voeren activiteiten van de organisatie/vestiging voor. In voorkomende situaties verwoordt ze het beleid van de organisatie richting extern betrokkenen zoals samenwerkingspartners, vrijwilligers en beleidsmakers.

Resultaat

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker heeft een bijdrage geleverd aan de vertaling van het beleid naar de werkvloer en voorstellen gedaan voor nieuw of aangepast beleid van de organisatie.

Gedrag

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker:

- draagt het beleid van de organisatie actief en overtuigend uit;
- signaleert (ervaren) knelpunten in de organisatie;
- maakt een juiste vertaling van gesignaleerde ontwikkelingen naar gevolgen voor (het beleid van de) organisatie
- vat relevante informatie beknopt en duidelijk samen;
- formuleert passende en haalbare voorstellen voor verbetering/vernieuwing van het beleid;
- onderbouwt haar voorstellen met steekhoudende argumenten;
- presenteert het beleid naar (extern) betrokkenen op overtuigende en professionele wijze.

De onderliggende competenties zijn: Overtuigen en beïnvloeden, Analyseren, Presenteren, Plannen en organiseren, Ondernemend en commercieel handelen

P2-K2-W3 Voert beheertaken uit

Omschrijving

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker draagt bij aan de uitvoering van beheertaken en levert daardoor een praktische en structurele bijdrage aan het eigen functioneren en dat van de organisatie. Zij houdt rekening met de financiële middelen, de richtlijnen en de cultuur van de organisatie. Zij voert voorraadbeheer uit van

P2-K2-W3 Voert beheertaken uit

(voorlichting/kantoor)materialen en (hulp)middelen. Ze plaatst bestellingen en controleert binnengekomen leveringen op juistheid en kwaliteit. Zij checkt voorraad op bewaarcondities/verloopdatum. Zij draagt zorg voor de veiligheid en onderhoud van apparatuur, materiaal en werkruimte. Zij onderhoudt in het kader van beheertaken externe contacten namens de organisatie, bijvoorbeeld met leveranciers. Zij bewaakt het budget voor de activiteiten en levert (financiële) rapportages.

Resultaat

De voorraad van materialen, (hulp)middelen en instrumentarium is op peil en de apparatuur is in goede staat. Met de beschikbare (financiële) middelen zijn de specifieke werkzaamheden optimaal verricht. Er is een goede verstandhouding met de externe contacten inzake de beheertaken.

Gedrag

De gespecialiseerd pedagogisch medewerker:

- registreert (financiële) gegevens zorgvuldig;
- houdt bij de keuze van materialen en middelen rekening met mogelijkheden, beperkingen, duurzaamheid, beschikbaarheid en kosten;
- handelt kosten- en milieubewust;
- plaatst bestellingen tijdig en nauwkeurig;
- investeert in het leggen en onderhouden van contacten met leveranciers en dienstverleners.

De onderliggende competenties zijn: Materialen en middelen inzetten, Bedrijfsmatig handelen, Relaties bouwen en netwerken, Instructies en procedures opvolgen

P3 Onderwijsassistent

Mbo-niveau

4

Typering van het beroep

De onderwijsassistent werkt in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs, speciaal onderwijs of in de volwasseneneducatie met en rond leerlingen/studenten. Ook kan ze werkzaam zijn in een integraal kindcentrum of kindercentrum waar opvang en onderwijs gecombineerd worden, bijvoorbeeld als 'combinatiefunctionaris'. De onderwijsassistent is ondersteunend en faciliterend voor leraren* en/of lerarenteam.

De onderwijsassistent speelt een belangrijke rol in de taalontwikkeling van leerlingen/studenten en vervult daarin een voorbeeldfunctie. Dit komt tot uiting in het benoemen van wat ze ziet en wat ze doet. In het basisonderwijs en in het speciaal onderwijs heeft ze vooral een verzorgend-pedagogisch/didactische rol. In het voortgezet- en beroepsonderwijs kan ze ook te maken krijgen met technisch-instrumentele werkzaamheden. De onderwijsassistent is kwaliteitsgericht en zorgt voor de continuïteit van de onderwijsassistentie. Ze kan snel schakelen tussen situaties en rollen. Ze is initiatiefrijk, weet van aanpakken en is gericht op samenwerking, ze ziet kansen en benut deze.

Afhankelijk van haar taken binnen een team kan men van haar extra vakinhoudelijke werkzaamheden verwachten. Zij beheerst leerstof praktisch minimaal op het niveau als leerlingen/studenten deze moeten kennen. Dit betekent dat zij zich in het voortgezet en het beroepsonderwijs (enigszins) moet specialiseren in een vak/leergebied. Haar (eventuele) vakinhoudelijke achtergrond, persoonlijk gevolgde opleidingstraject en ervaringen in de beroepspraktijk bepalen dan bij welk team zij het beste kan werken of welke (vakspecifieke) competenties zij (verder) moet ontwikkelen.

*In dit profiel is 'leraar' ook te lezen als docent.

Beroepsvereisten

Nee

P3-K1 Uitvoeren van leeractiviteiten in overleg met de leraar

Complexiteit

De onderwijsassistent heeft verschillende soorten werk. Dit kan complex zijn: het gaat om zowel pedagogische als didactische doelen én het werk is wisselend tussen individuele leerlingen/studenten en groepen. Een onderwijsassistent gaat om met onverwachte situaties, neemt beslissingen, maakt keuzes bij dilemma's en improviseert.

Sommige specifieke assisterende onderwijstaken kunnen om bovenstaande redenen complex zijn. Om deze taken (op inhoudelijk, didactisch, methodisch of organisatorisch terrein) uit te voeren heeft zij specialistische kennis en vaardigheden nodig (bijvoorbeeld: kennis van leergebieden en didactische vaardigheden).

De onderwijsassistent beschikt over vaardigheden om vraagstukken op te lossen door combinaties van standaardprocedures toe te passen of door nieuwe oplossingen te bedenken.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De onderwijsassistent verricht assisterende, veelal uitvoerende taken. Zij assisteert de leraar, leraren of het (multidisciplinaire) team, in overleg met en onder supervisie van een leraar of teamleider. De taken die zij verricht voert ze - binnen de gegeven taakstelling - zelfstandig uit. Zij draagt daarbij verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van haar eigen werkzaamheden. Zij heeft geen zelfstandige verantwoordelijkheid binnen het onderwijsproces (het lesgeven). De leraar is eindverantwoordelijk voor de leerresultaten van leerlingen/studenten.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft basiskennis van begrippen en theorieën uit de orthopedagogiek, waaronder van leer-, gedrags- en opvoedingsproblemen
- heeft basiskennis van de inhoud van leerlijnen in het so, po, vo of mbo, zoals van rekenen, taal, Engels, aardrijkskunde, geschiedenis, natuur en techniek
- heeft basiskennis van inhoud en belang van (SLO) doelen voor het jonge kind en kerndoelen voor po, (v)so, sbo en onderbouw vo

P3-K1 Uitvoeren van leeractiviteiten in overleg met de leraar

- heeft brede en specialistische kennis van begrippen en theorieën m.b.t. didactiek, zoals taal- en rekendidactiek, in verschillende werkvelden, zoals het basisonderwijs, het speciaal onderwijs en het voortgezet onderwijs
- heeft brede en specialistische kennis van belang en noodzaak van verzamelen en registreren van (ontwikkelings-) gegevens
- heeft kennis van begrippen en uitgangspunten van leerpsychologie, zoals m.b.t. leerstijlen, leerbehoeften, leeractiviteiten en activerende leeromgevingen
- heeft kennis van begrippen, theorieën, en methodieken m.b.t. taalontwikkeling, -achterstanden, -stimulering en doorgaande leerlijnen (bijvoorbeeld methodieken voor Voor- en Vroegschoolse Educatie, VVE of voor Nederlands als 2e taal, NT2)
- heeft kennis van de puberteit, zoals van het puberbrein en pubergedrag
- heeft kennis van toepassing en gebruik van sociale media
- heeft specialistische kennis van diversiteit en interculturele communicatie
- heeft specialistische kennis van dyslexie en dyscalculie
- heeft specialistische kennis van nut en mogelijke resultaten van opbrengstgericht werken
- kan (digitale) presentatietechnieken toepassen
- kan didactische werkvormen inzetten, zoals samenwerkingsvormen en activerende werkvormen
- kan doelmatig en planmatig werken
- kan educatieve interactievaardigheden toepassen: praten en uitleggen, ontwikkelingsstimulering, begeleiden van interacties
- kan hedendaagse technologie toepassen voor ontwikkelen en leren, zoals het gebruik van digitale platforms, digibords en online lesmateriaal
- kan instructie aanpassen aan de individuele behoefte van een leerling/student
- kan omgaan met diversiteit in werkcontacten, zoals op het gebied van sekse, gender, cultuur, religie en gezinssamenstelling
- kan ontwikkelingsgericht werken: signaleren, creëren en benutten van kansen op cognitief, motorisch, zintuigelijk en sociaal-emotioneel gebied
- kan pedagogische vaardigheden toepassen om gezond gedrag, zoals bewegen, gezond eten en hygiëne, te stimuleren en aan te leren bij kinderen/jongeren
- kan resultaatgericht werken
- kan signalen van laaggeletterdheid bij ouders/opvoeders herkennen
- kan signalen van sociale problematiek herkennen waaronder pesten, huiselijk geweld, kindermishandeling, ongeletterdheid, seksueel misbruik en actie ondernemen volgens wet- en regelgeving en het beleid /protocol van de organisatie
- kan werken met een leerlingvolgsysteem
- kan werken vanuit een groeps- of handelingsplan
- kan werken vanuit een onderzoekende en lerende houding

P3-K1-W1 Levert een bijdrage aan het ontwikkelen van een plan voor de begeleiding

Omschrijving

De onderwijsassistent levert een bijdrage aan het ontwikkelen van een handelingsplan voor de begeleiding van een individuele leerling/student en/of subgroepen leerlingen/studenten met specifieke begeleidings- of leerbehoeften. Ze overlegt met de leraar welke leerlingen/studenten (extra) begeleiding en ondersteuning nodig hebben. Ze levert een bijdrage aan het verzamelen en analyseren van informatie en bespreekt met de leraar voorstellen voor de begeleiding van leerlingen/studenten, zoals voor leeractiviteiten, begeleidingsmethodes, leerdoelen en lesmateriaal. Ze legt het begeleidingsplan samen met de leraar voor aan de leerling(en)/student(en) en ouders/vervangende opvoeders om instemming te verkrijgen.

Resultaat

De onderwijsassistent heeft een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van een plan voor begeleiding dat past bij de specifieke begeleidings- of leerbehoeften en uitvoerbaar is binnen de onderwijsinstelling.

Gedrag

De onderwijsassistent:

- verzamelt doelgericht informatie uit verschillende bronnen;
- trekt relevante conclusies uit de beschikbare informatie;
- weegt verschillende alternatieven af op hun consequenties;
- maakt verantwoorde en onderbouwde keuzes voor de begeleiding;

P3-K1-W1 Levert een bijdrage aan het ontwikkelen van een plan voor de begeleiding

- doet proactief voorstellen voor passende leeractiviteiten, begeleidingsmethodes, leerdoelen en lesmateriaal;
- licht de voorstellen duidelijk en overtuigend toe.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Analyseren, Onderzoeken

P3-K1-W2 Bereidt de uitvoering van leeractiviteiten voor

Omschrijving

De onderwijsassistent maakt met de leraar/het lerarenteam op basis van het lesprogramma afspraken over de leeractiviteiten die zij namens de leraar gaat uitvoeren. Ze kiest een aanpak die past bij de beginsituatie, leerbehoefte, leerstijl en ontwikkeling van de individuele leerling/student en/of subgroepen leerlingen/studenten. Ze bereidt zich inhoudelijk voor op leeractiviteiten door invulling te geven aan vragen zoals: hoe kan zij de activiteiten aan de leerlingen/studenten aanbieden en hoe begeleidt ze hen daarbij. Ze zorgt dat ze boven de lesstof staat. Ze bestudeert de inhoud van de leeractiviteiten, bereidt het lesmateriaal voor en kiest een didactische werkvorm.

Resultaat

De leeractiviteiten zijn voorbereid.

Gedrag

De onderwijsassistent:

- kiest de juiste materialen en middelen voor een activiteit;
- kiest passende didactische instructie- en werkvormen;
- werkt volgens instructies, gemaakte afspraken of geldende procedures.

De onderliggende competenties zijn: Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen, Vakdeskundigheid toepassen

P3-K1-W3 Voert leeractiviteiten uit

Omschrijving

De onderwijsassistent voert in overleg met de leraar/het lerarenteam leeractiviteiten uit, in bijvoorbeeld de reguliere lessen voor bepaalde vakken, in een leerplein, in projecten en/of practica. Zij neemt leeractiviteiten over of voert leeractiviteiten uit tijdens de les van een leraar, bijvoorbeeld voor groepen leerlingen/studenten met leerproblemen. Ze geeft de leerlingen/studenten instructie, uitleg en/of toelichting en/of demonstreert een aanpak. Zij gebruikt daarbij onderwijsleermiddelen en let op de veiligheid. Zij begeleidt individuele leerlingen/studenten of (kleine) groepen bij leeractiviteiten volgens de aanwijzingen van de leraar, op basis van het lesprogramma en gebruikt een didactische werkvorm. Zij motiveert en stimuleert leerlingen/studenten tot bijvoorbeeld luisteren, zich te concentreren en vragen te stellen. Ze reageert flexibel op veranderingen en neemt daarbij pedagogische/didactische beslissingen. In voorkomende situaties reageert zij adequaat op agressie en conflicten en stuurt waar nodig ongewenst gedrag bij.

Resultaat

De onderwijsassistent heeft namens de leraar/het lerarenteam leeractiviteiten uitgevoerd en daarbij de leerlingen/studenten op gepaste wijze begeleid. De kennis heeft ze op een doeltreffende wijze en op het juiste niveau aangeboden.

Gedrag

De onderwijsassistent:

- neemt, binnen de gestelde kaders, tijdig de nodige eenvoudige pedagogische/didactische beslissingen;
- geeft leerlingen/studenten duidelijke instructies en aanwijzingen;
- voert activiteiten in een passend tempo en in een logische volgorde uit;
- controleert of de uitleg begrepen is;
- toont voorbeeldgedrag in de omgang met materialen en middelen: zorgvuldig, kostenbewust, milieubewust, veilig en efficiënt;
- werkt volgens de instructies en aanwijzingen van de leraar/het lerarenteam;
- bewaakt de veiligheid tijdens de lesactiviteiten;

P3-K1-W3 Voert leeractiviteiten uit

- gebruikt onderwijsleermiddelen die aansluiten bij het niveau van de leerlingen/studenten
  - gebruikt passende didactische instructie- en werkvormen.
  - past beroepsvaardigheden effectief toe: sensitieve responsiviteit, respect voor autonomie, structureren en grenzen stellen, praten en uitleggen, ontwikkelingsstimulering en begeleiden van interacties.
- De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Aansturen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

P3-K1-W4 Biedt (specifieke) ontwikkelingsgerichte leeractiviteiten aan

Omschrijving

De onderwijsassistent biedt leerlingen/studenten individueel of in groepsverband (specifieke) ontwikkelingsgerichte leeractiviteiten aan, op basis van het lesprogramma of een VVE-methodiek, afgestemd op de specifieke individuele (leer- of ontwikkelings)problematiek van de leerling/student. Zij kiest daarbij (leer- en ontwikkelings)materialen passend bij de gewenste ontwikkeling van de leerling/student en begeleidt en stimuleert hem bij de uitvoering van de activiteit(en). Ze stemt haar handelen t.b.v. de doorgaande ontwikkeling van leerlingen/studenten af met leraren en/of anderszins betrokkenen. Ze signaleert spontane kansen om de ontwikkeling van de leerling/student te stimuleren en grijpt deze aan. Ze monitort de ontwikkeling van de leerling/student, signaleert voortgang en/of stagnatie en onderzoekt mogelijke belemmeringen in de voortgang van de ontwikkeling. Zij rapporteert de leraar/het lerarenteam over de voortgang van de ontwikkeling van de leerling/student. In voorkomende situaties geeft zij ouders/vervangende opvoeders advies over het versterken van de leeromgeving thuis.

Resultaat

De leerlingen/studenten zijn in hun (specifieke) ontwikkeling gestimuleerd met leeractiviteiten op maat. De onderwijsassistent heeft over de voortgang gerapporteerd.

Gedrag

De onderwijsassistent:

- motiveert de leerling/student om zijn best te doen, uitdagingen aan te gaan en doelen te bereiken;
  - past effectieve interventies toe gericht op de ontwikkeling van de leerling/student;
  - monitort de ontwikkeling van de leerling/student zorgvuldig;
  - kiest passende (leer- en ontwikkelings)materialen;
  - houdt effectief rekening met onvoorziene omstandigheden;
  - rapporteert accuraat over relevante gegevens;
  - past beroepsvaardigheden effectief toe: sensitieve responsiviteit, respect voor autonomie, structureren en grenzen stellen, praten en uitleggen, ontwikkelingsstimulering en begeleiden van interacties.
- De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Materialen en middelen inzetten, Plannen en organiseren, Formuleren en rapporteren, Analyseren, Vakdeskundigheid toepassen

P3-K1-W5 Biedt ondersteuning gericht op zelfredzaamheid

Omschrijving

De onderwijsassistent begeleidt leerlingen/studenten om zelfredzaam te worden op meerdere gebieden, zowel op het gebied van hygiëne, gezonde leefstijl, sociale vaardigheden, voeding en bewegen als op het gebied van planmatig werken bij leeractiviteiten. Ze ziet wanneer een leerling/student ondersteuning nodig ten behoeve van zijn zelfredzaamheid. Ze geeft leerlingen/studenten informatie, instructie of begeleiding en stimuleert de leerling/student om de zelfredzaamheid te vergroten. Ze geeft uitleg, doet voor en laat leerlingen/studenten oefenen. Ze signaleert bijzonderheden en handelt daarnaar, bijvoorbeeld door leraren en ouders/vervangende opvoeders te informeren. In voorkomende situaties begeleidt zij leerlingen/studenten bij algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL).

Resultaat

De leerling/student is gestimuleerd tot zelfredzaamheid ten aanzien van zelfzorg en planmatig werken.

Gedrag

De onderwijsassistent:

- respecteert vertrouwelijkheid en autonomie;

P3-K1-W5 Biedt ondersteuning gericht op zelfredzaamheid

- reageert snel en effectief op signalen van behoefte aan ondersteuning;
  - geeft leerlingen/studenten duidelijke instructies en aanwijzingen;
  - geeft leerlingen/studenten passende ondersteuning die aansluit bij de leeftijd, mogelijkheden en eventuele beperkingen;
  - toont voorbeeldgedrag op het gebied van goede zelfzorg;
  - stimuleert de leerling/student doelgericht bij planmatig werken;
  - past beroepsvaardigheden effectief toe: sensitieve responsiviteit, respect voor autonomie, structureren en grenzen stellen, praten en uitleggen, ontwikkelingsstimulering en begeleiden van interacties.
- De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

P3-K1-W6 Voert praktische werkzaamheden uit

Omschrijving

De onderwijsassistent voert, zowel gevraagd als op eigen initiatief, praktische, organisatorische afrondende werkzaamheden uit. Ook werkzaamheden ter verbetering van de kwaliteit van de leeromgeving vallen hieronder. Ze kijkt uitgevoerde leeractiviteiten van leerlingen/studenten na en verzorgt administratieve werkzaamheden op verzoek van leraren, maar signaleert daarnaast zelf dat er administratief werk dient te gebeuren. In dat laatste geval overlegt ze met de leraren over het uitvoeren daarvan. Zij registreert bevindingen in het leerlingvolgsysteem en bespreekt dit met de leraar. Zij beheert en onderhoudt (digitale) lesmaterialen en onderwijsmiddelen, en signaleert wanneer apparatuur, materiaal en werkruimte onderhoud nodig hebben. Zij geeft die signalen door aan de verantwoordelijke functionaris. Ze ondersteunt leraren bij de toepassing van digitale leermiddelen: ze zet digitale leermiddelen klaar en ondersteunt bij ICT-vragen en – problemen. Zij levert een bijdrage aan de evaluatie van leeractiviteiten, werkvormen en/of opdrachten en bespreekt verbetervoorstellen en met de leraar.

Resultaat

De onderwijsassistent heeft leeractiviteiten afgerond en geëvalueerd. Gegevens zijn correct geregistreerd.

Gedrag

De onderwijsassistent:

- neemt initiatief na het signaleren van (administratieve) werkzaamheden die nog gedaan moeten worden;
- houdt zich strikt aan verkregen instructies en de voorgeschreven (werk)procedures;
- verwerkt relevante gegevens in het leerlingvolgsysteem;
- voert administratieve handelingen zorgvuldig en accuraat uit;
- gaat integer en volgens wetgeving om met vertrouwelijke gegevens;
- ondersteunt leraren effectief bij de toepassing van digitale leermiddelen;
- vormt een reëel beeld van haar eigen werkwijze.

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Formuleren en rapporteren, Instructies en procedures opvolgen, Gedrevenheid en ambitie tonen, Vakdeskundigheid toepassen

P3-K2 Uitvoeren van taken rondom de lessen

Complexiteit

De onderwijsassistent voert de taken rondom de lessen voor een belangrijk deel uit binnen de schoolorganisatie. Het begeleiden bij buitenschoolse (les)activiteiten vindt daarbuiten plaats, vaak in een onbekende omgeving. Voor het uitvoeren van de taken rondom de lessen maakt de onderwijsassistent gebruik van standaardprocedures en van combinaties van standaardprocedures. Ze past daarbij kennis toe gericht op het faciliteren van de leraar en het zorgen voor een gewenste leeromgeving, organisatiegebonden kennis en specialistische kennis van onderwijsleermiddelen en materialen. Ze past tal van vaardigheden toe, uiteenlopend van het werken met verschillende software-programma's tot het oplossen van conflicten tussen leerlingen/studenten. Kenmerken voor deze taken zijn de verschillende rollen die de onderwijsassistent vervult en de verscheidenheid aan personen waarmee ze te maken heeft. Ze ondersteunt, faciliteert, signaleert en controleert en daarbij heeft ze te maken met de leraar / het team, ondersteunende medewerkers, leerlingen/studenten en/of externe deskundigen ten behoeve van de buitenschoolse activiteit. Dit brede palet aan taken, rollen en contacten maakt het werk complex. Complicerende factoren zijn daarbij bijvoorbeeld de afwegingen die ze moet maken ten aanzien van de tijd die ze beschikbaar heeft en de hoeveelheid taken die verricht moeten worden binnen die tijd.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De onderwijsassistent werkt in overleg met de leraar/het lerarenteam of een ander verantwoordelijke functionaris zelfstandig aan de uitvoering van taken rondom de lessen. De onderwijsassistent is zelf verantwoordelijk voor de resultaten van haar eigen werkzaamheden, ook bij de toezichthoudende taak die ze heeft voor de leerlingen/studenten
De leraar/het lerarenteam of de verantwoordelijk functionaris is eindverantwoordelijk.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van de beleidscyclus: onderdelen, stappen en betrokken actoren
- heeft kennis van (verantwoord) gebruik van sociale media in relatie tot haar werkzaamheden
- heeft specialistische kennis van diversiteit en interculturele communicatie
- kan haar handelen afstemmen op het behalen van afgesproken doelstellingen
- kan in (multidisciplinaire) overleggen een bijdrage leveren aan een gezamenlijke visie, beleid en doelstellingen
- kan presentatietechnieken toepassen voor ouders/vervangende opvoeders en kinderen/jongeren
- kan voorlichtingsvaardigheden toepassen gericht op kinderen en ouders

P3-K2-W1 Houdt toezicht en begeleidt buiten de lessen

Omschrijving

De onderwijsassistent houdt buiten de lessen toezicht op en begeleidt leerlingen/studenten bij niet lesgebonden activiteiten. Zij draagt (school)regels uit en toont interesse in de leerlingen/studenten. Ze assisteert bij surveillance buiten de lessen, zoals op het schoolplein, in de gangen en aula, bij excursies en tijdens pauzes. Ze signaleert, stimuleert positief gedrag en spreekt leerlingen/studenten aan op ongewenst gedrag, dat afwijkt van de gemaakte afspraken, geldende (school)regels en protocollen, zoals agressie, ruzies en ongewenst pubergedrag. Ze stuurt ongewenst gedrag waar nodig bij en bespreekt dit met de leraar. Ze neemt praktische en pedagogische beslissingen om de situatie te reguleren. Zij ziet toe op de veiligheid van leerlingen/studenten in ongestructureerde situaties en treedt handelend op bij calamiteiten.

Resultaat

Buiten de lessen zijn leerlingen/studenten adequaat begeleid en de sociale en fysieke veiligheid is gewaarborgd door adequaat toezicht door de onderwijsassistent.

Gedrag

De onderwijsassistent:

- handelt proactief op signalen van (dreigende) afwijking van afspraken en regels/protocollen;
- toont overwicht op leerlingen/studenten;
- spreekt de leerlingen/studenten op positieve wijze op hun gedrag aan;
- behandelt leerlingen/studenten rechtvaardig;
- past consequent voor school geldende waarden en normen toe;
- handelt ook in onzekere en onduidelijke situaties met zelfvertrouwen en rust;
- gaat functioneel om met verschillende achtergronden en cultuur;

P3-K2-W1 Houdt toezicht en begeleidt buiten de lessen

- stuurt waar nodig ongewenst gedrag effectief bij.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Aansturen, Begeleiden, Omgaan met verandering en aanpassen, Overtuigen en beïnvloeden

P3-K2-W2 Organiseert (mede) organisatiebrede activiteiten

Omschrijving

De onderwijsassistent levert een bijdrage aan de organisatie van organisatiebrede activiteiten, zoals buitenschoolse activiteiten. Ze neemt deel aan werkgroepen, draagt ideeën aan en trekt taken naar zich toe. Ze voert haar taken uit en stemt de werkzaamheden af met directe collega's (bijvoorbeeld collega-onderwijsassistenten) en andere betrokkenen binnen en buiten de organisatie. Ze bepaalt de prioriteiten binnen haar werkzaamheden. Zij houdt betrokkenen op de hoogte, zoals het lerarenteam, leerlingen/studenten en ouders/vervangende opvoeders Na de uitvoering van de organisatiebrede activiteit evalueert zij het resultaat met betrokkenen en doet verbetervoorstellen voor de aanpak/uitvoering.

Resultaat

De onderwijsassistent heeft een bijdrage geleverd aan de organisatie van organisatiebrede activiteiten in afstemming met directe collega's en andere betrokkenen binnen en buiten de organisatie.

Gedrag

De onderwijsassistent:

- neemt actief deel aan werkgroepen;
- trekt proactief taken naar zich toe;
- stemt werkzaamheden regelmatig en tijdig af;
- draagt bij aan concrete prioriteitsbepaling van activiteiten en werkzaamheden;
- informeert betrokkenen duidelijk, volledig, tijdig en regelmatig;
- brengt verbetervoorstellen met overtuigingskracht.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Plannen en organiseren